

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-505/5343

17/12/2012

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 24/9/2012 tarihinde kararlaştırılan "Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe (Genel-Madde)

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Plan ve Bütçe - Avrupa Birliği Uyum			
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji			
Tarih:	25 Aralık 2012		E. No: 1/724	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
E-E	16	AM	16	AM
TBMM BAŞKANI:				

TMM
KARARLAR VE KARARLAR BÜK LİM
16 Aralık 2012
NUMERE:

T B M M
KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
17 Aralık 2012
No : 164911

ELEKTRİK PİYASASI KANUNU TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin yapılmasının sağlanmasıdır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun; elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı, toptan veya perakende satışı, ithalat ve ihracatı, piyasa işletimi ile bu faaliyetlerle ilişkili tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini kapsar.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bağlantı anlaşması: Bir üretim şirketi, dağıtım şirketi ya da tüketicinin iletim sistemine ya da dağıtım sistemine bağlantı yapması için yapılan genel ve özel hükümleri içeren anlaşmayı,
- b) Bakan: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı,
- c) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
- ç) Dağıtım: Elektrik enerjisinin 36 kV ve altındaki hatlar üzerinden naklini,
- d) Dağıtım sistemi: Bir dağıtım şirketinin, lisansında belirlenmiş dağıtım bölgesinde işlettiği elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,
- e) Dağıtım şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımı ile iştigal eden tüzel kişiyi,
- f) Dağıtım tesisi: İletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahaslarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğinden, alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktalarına kadar elektrik dağıtımı için teçhiz edilmiş tesis ve teçhizat ile dağıtım şirketince teçhiz edilen ya da devralınan sayaçları,
- g) DSİ: Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünü,
- ğ) EPIAŞ: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketini,
- h) EÜAŞ: Elektrik Üretim Anonim Şirketini,
- ı) Genel aydınlatma: Otoyollar ve özelleştirilmiş erişme kontrollü karayolları hariç, kamunun genel kullanımına yönelik bulvar, cadde, sokak, alt-üst geçit, köprü, meydan ve yaya geçidi gibi yerler ile halkın ücretsiz kullanımına açık ve kamuya ait park, bahçe, tarihî ve ören yerlerinin aydınlatılması ile trafik sinyalizasyonunu,
- i) İkili anlaşma: Gerçek ve tüzel kişiler arasında özel hukuk hükümlerine tabi olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin alınıp satılmasına dair yapılan ve Kurul onayına tabi olmayan ticari anlaşmaları,
- j) İletim: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV üzerindeki hatlar üzerinden naklini,
- k) İletim ek ücreti: İletim tarifesi üzerinden Kurum adına tahsil edilebilecek ücreti,
- l) İletim sistemi: Elektrik iletim tesisleri ve şebekesini,
- m) İletim tesisi: Üretim veya tüketim tesislerinin 36 kV üstü gerilim seviyesinden bağlı olduğu üretim veya tüketim tesisi şalt sahasından sonraki nihayet direğinden itibaren iletim şalt sahaslarının orta gerilim fiderleri de dâhil olmak üzere dağıtım tesislerinin bağlantı noktalarına kadar olan tesisleri,
- n) İmdat grupları: Can ve mal kaybını önlemek amacıyla sadece elektrik enerjisi kesilmelerinde kullanılan elektrojen gruplarını,

o) İştirak: Kamu iktisadi teşebbüsü olanlar hariç olmak üzere; doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya başka şirket ve şirketler veya gerçek kişi ve kişilerle birlikte piyasada faaliyet gösteren herhangi bir tüzel kişiyi kontrol eden şirket veya doğrudan ya da dolaylı olarak, tek başına veya birlikte, başka herhangi bir şirket ve şirketler veya gerçek kişi ve kişiler tarafından kontrol edilen, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişiyi ve bu şirketlerin ve/veya piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin birinin diğeriyle veya birbirleriyle olan doğrudan veya dolaylı ilişkisini,

ö) Kojenerasyon: Isı ve elektrik ve/veya mekanik enerjinin aynı tesiste eş zamanlı olarak üretimini,

p) Kontrol: Bir tüzel kişi üzerinde ayrı ayrı ya da birlikte, fiilen ya da hukuken belirleyici etki uygulama olanağını sağlayan hakları, sözleşmeler veya başka araçlarla ve özellikle bir tüzel kişinin malvarlığının tamamı veya bir kısmı üzerinde mülkiyet veya işletilmeye müsait bir kullanma hakkıyla veya bir tüzel kişinin organlarının oluşumunda veya kararları üzerinde belirleyici etki sağlayan hakları veya sözleşmelerle meydana getirilen hakları,

r) Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,

s) Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,

ş) Lisans: Tüzel kişilere piyasada faaliyet gösterebilmeleri için bu Kanun uyarınca verilen izni,

t) Merkezi uzlaştırma kuruluşu: Piyasa katılımcıları arasındaki ilgili yönetmelikle belirlenecek olan mali işlemleri yürütmek üzere kullanılan bankayı veya yetkili kuruluşu,

u) Mevcut sözleşmeler: Mülga 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Kanun, 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanun, 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun, 21/1/2000 tarihli ve 4501 sayılı Kanun hükümleri ve ilgili yönetmeliklere göre imzalanan sözleşmeleri, imtiyaz sözleşmelerini ve uygulama sözleşmelerini,

ü) Mikrokojenerasyon tesisi: Elektrik enerjisine dayalı kurulu gücü 50 kilovat ve altında olan kojenerasyon tesisini,

v) Organize toptan elektrik piyasaları: Elektrik enerjisi, kapasitesi veya perakende alış satışının gerçekleştirildiği ve piyasa işletim lisansına sahip merkezi bir aracı tüzel kişilik tarafından organize edilip işletilen gün öncesi piyasası, gün içi piyasası, tezgâh üstü piyasaları ile sermaye piyasası aracı niteliğindeki standardize edilmiş spot elektrik sözleşmelerinin ve dayanağı elektrik enerjisi ve/veya kapasitesi olan türev ürünlerin işlem gördüğü ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası tarafından işletilen piyasaları ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından organize edilip işletilen dengeleme güç piyasası ve yan hizmetler piyasası gibi elektrik piyasalarını,

y) Önlisans: Üretim faaliyetinde bulunmak isteyen tüzel kişilere, üretim tesisi yatırımlarına başlamaları için gerekli onay, izin, ruhsat ve benzerlerinin alınabilmesi için belirli süreli verilen izni,

z) Perakende satış: Elektriğin tüketicilere satışını,

aa) Piyasa: Üretim, iletim, dağıtım, piyasa işletimi, toptan satış, perakende satış, ithalat ve ihracat faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin iş ve işlemlerden oluşan elektrik enerjisi piyasasını,

bb) Serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimi bulunduğu veya iletim sistemine doğrudan bağlı olduğu veya organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini haiz olduğu için tedarikçisini seçme hakkına sahip gerçek veya tüzel kişiyi,

cc) Sertifika sahibi denetim şirketi: Dağıtım lisansı veya üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin bu Kanun, 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri uyarınca denetlenmesi için Kurul tarafından Bakanlık görüşü alınmak kaydıyla belirlenen usul ve esaslara göre sertifika verilen şirketi,

çç) Sistem kontrol anlaşması: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi veya dağıtım şirketi ile özel direkt hattın mülkiyet sahibi veya işletmecisi olan özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişi

arasında, iletim ve dağıtım sistemlerinin kararlılığının ve işletme bütünlüğünün korunmasını sağlayan hükümleri içeren ve özel hukuk hükümlerine göre yapılan anlaşmaları,

dd) Sistem kullanım anlaşması: Bir üretim şirketi, tedarik lisansı sahibi şirket veya tüketicinin iletim sistemini ya da dağıtım sistemini kullanımına ilişkin genel hükümleri ve ilgili kullanıcıya özgü koşul ve hükümleri içeren anlaşmayı,

ee) Son kaynak tedarigi: Serbest tüketici niteliğini haiz olduğu hâlde elektrik enerjisini, son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarik lisansı sahibi şirket dışında bir tedarikçiden temin etmeyen tüketicilere elektrik enerjisi tedarigini,

ff) Tarife: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin iletimi, dağıtımı ve satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyat, hüküm ve şartları içeren düzenlemeleri,

gg) TEAŞ: Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketini,

ğğ) Tedarik: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin toptan veya perakende satışını,

hh) Tedarikçi: Elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlayan üretim şirketleri ile tedarik lisansına sahip şirketi,

ıı) Tedarik şirketi: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitesinin, toptan ve/veya perakende satılması, ithalatı, ihracatı ve ticareti faaliyetleri ile iştigal edebilen tüzel kişiyi,

ii) TEDAŞ: Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketini,

jj) TEİAŞ: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,

kk) Tesis: Elektrik enerjisi üretimi, iletimi veya dağıtımı faaliyeti yürütülen veya yürütülmeye hazır tesis, şebeke veya teçhizatı,

ll) TETAŞ: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketini,

mm) Toptan satış: Elektriğin tekrar satış için satışını,

nn) Tüketici: Elektriği kendi kullanımı için alan kişiyi,

oo) Türev piyasalar: İleriki bir tarihte teslimatı veya nakit uzlaşması yapılmak üzere elektrik enerjisinin ve/veya kapasitesinin, bugünden alım satımının yapıldığı piyasaları,

öö) Uluslararası enterkonneksiyon: Ulusal elektrik sisteminin diğer ülkelere ait elektrik sistemi ile senkron paralel; asenkron paralel, ünite yönlendirmesi veya izole bölge yöntemlerinden birinin kullanılmasıyla işletilmesini esas alan enterkonneksiyonu,

pp) Üretim: Enerji kaynaklarının, elektrik üretim tesislerinde elektrik enerjisine dönüştürülmesini,

rr) Üretim şirketi: Sahip olduğu, kiraladığı, finansal kiralama yoluyla edindiği veya işletme hakkını devraldığı üretim tesisi ya da tesislerinde elektrik enerjisi üretimi ve ürettiği elektriğin satışıyla iştigal eden özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiyi,

ss) Üretim tesisi: Elektrik enerjisinin üretildiği tesisleri,

şş) Yan hizmetler: İletim sistemine veya dağıtım sistemine bağlı ilgili tüzel kişilerce sağlanan, iletim veya dağıtım sisteminin güvenilir şekilde işletimini ve elektriğin gerekli kalite koşullarında hizmete sunulmasını sağlamak üzere ilgili yönetmelikte ayrıntılı olarak tanımlanan hizmetleri,

ifade eder.

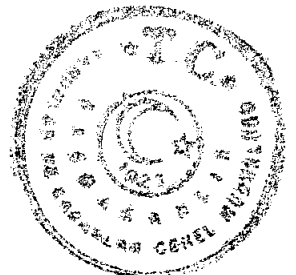
İKİNCİ BÖLÜM

Elektrik Piyasası Faaliyetleri ve Lisanslar

Elektrik piyasası faaliyetleri

MADDE 4- (1) Piyasada, bu Kanun hükümleri uyarınca lisans almak koşuluyla yürütülebilecek faaliyetler şunlardır:

- a) Üretim faaliyeti.
- b) İletim faaliyeti.
- c) Dağıtım faaliyeti.
- ç) Toptan satış faaliyeti.
- d) Perakende satış faaliyeti.

- e) Piyasa işletim faaliyeti.
- f) İthalat faaliyeti.
- g) İhracat faaliyeti.

(2) Piyasada faaliyet gösterecek tüzel kişilerin faaliyetlerinde uymaları gereken usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

(3) Piyasada faaliyet gösterecek özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilerin, ilgili mevzuat hükümlerine göre anonim şirket veya limited şirket olarak kurulması ve anonim şirketlerin sermaye piyasası mevzuatına göre borsada işlem görenler dışındaki paylarının nama yazılı olması şarttır. Bu şirketlerin ana sözleşmelerinde bulunması gereken hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Lisans esasları

MADDE 5- (1) Lisans, bu Kanun hükümleri uyarınca üzerinde kayıtlı piyasa faaliyetlerinin yapılabilmesi için tüzel kişilere verilen izin belgesidir. 11 inci maddenin onuncu fıkrasında belirtilen piyasalara ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, lisanslara ilişkin olarak aşağıdaki hususlar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

a) Başvuru ve değerlendirme usul ve esasları ile lisansların verilmesi, tadili, sona erdirilmesi, iptali, süreleri, süre uzatımı, yenilenmesi ve lisans kapsamındaki hak ve yükümlülüklerin belirli bir süre askıya alınmasına ilişkin usul ve esaslar.

b) Faaliyetin türü ve işin niteliğine göre belirlenecek lisans bedelleri.

c) Lisans sahibi tüzel kişilerin lisansları kapsamında sahip oldukları hakları, yükümlülükleri, görevleri, sermaye yeterlilikleri, istihdam edilmesi gereken nitelikli personele ilişkin hükümler ile tarifesi düzenlemeye tabi lisans sahiplerinin haklarının temlikine ilişkin usul ve esaslar.

(2) Bu Kanun kapsamında verilecek lisansların tabi olacağı ve lisans sahiplerinin uymakla yükümlü olduğu esaslar şunlardır:

a) Bu Kanundaki istisnalar hariç piyasa faaliyetleri ile iştigal edecek tüzel kişiler, faaliyetlerine başlamadan önce, her faaliyet için ve söz konusu faaliyetlerin birden fazla tesiste yürütülecek olması hâlinde, her tesis için ayrı lisans almak zorundadır.

b) Tarifesi düzenlemeye tabi faaliyet gösteren tüzel kişiler, tarifesi düzenlemeye tabi her faaliyet ve bu faaliyetin lisansı kapsamında sınırlandığı her bölge için ayrı hesap ve kayıt tutmakla yükümlüdür.

c) Lisanslar, en çok kırkdokuz yıl için verilir. Üretim, iletim ve dağıtım lisansları için geçerli olan asgari süre on yıldır.

ç) Tüzel kişiler, Kurul tarafından belirlenen lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili, lisans sureti çıkartma ve yıllık lisans bedellerini Kuruma ödemek zorundadır.

d) Lisans sahibi tüzel kişiler; tesislerini, yasal defter ve kayıtlarını Kurum denetimine hazır bulundurmak, Kurum tarafından talep edildiğinde denetime açmak ve Kurumun faaliyetlerini yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve belgeyi zamanında, tam ve doğru olarak Kuruma vermek zorundadır.

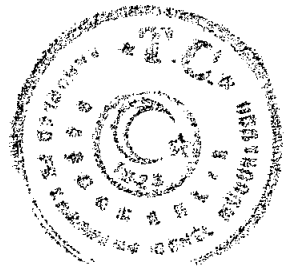
e) Tüzel kişiler lisans almanın yanı sıra faaliyet alanlarına göre mevzuatın gereklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

f) Birden çok yapı veya müstemilatının yüzeylerinde tesis edilen aynı tür yenilenebilir enerji kaynağına dayalı üretim tesisleri tek üretim lisansı kapsamında değerlendirilebilir. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

(3) Piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin aşağıda belirtilen işlemleri Kurul iznine tabidir. Kurul izni alınmasına dair usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

a) Halka açık şirketlerde yüzde beş, diğerlerinde yüzde on ve üzerindeki sermaye payı değişiklikleri.

b) Kontrol değişikliği sonucunu doğuracak her türlü işlem.

c) Tesislerin mülkiyetinin veya kullanım hakkının değişmesi sonucunu doğuran iş ve işlemler.

(4) Tarifesi düzenlemeye tabi lisans sahibi tüzel kişiler için aşağıda belirtilen hususlara ilişkin hükümler Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikte yer alır.

a) Lisans kapsamında hizmet verilecek gerçek ve tüzel kişiler ile yürütülecek faaliyet türlerini belirleyen hükümler.

b) Bir dağıtım ya da iletim lisansı sahibinin, gerçek ve tüzel kişilere, eşitler arasında ayırım gözetmeksizin sisteme erişim ve sistemi kullanım imkânını sağlayacağına dair hükümler.

c) Bu Kanunda yer alan fiyatlandırma esaslarını tespit etmeye, piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak son kaynak tedariki kapsamında ve/veya serbest olmayan tüketicilere yapılan elektrik satışında uygulanacak fiyatlandırma esaslarını tespit etmeye ve bu fiyatlarda enflasyon dâhil ihtiyaç duyulacak diğer ayarlamalara ilişkin formülleri uygulamaya dair yöntemler ve bunların denetlenmesine dair hükümler.

ç) Lisans sahibinin Kuruma tam ve doğru bilgi vermesini ve tüketicilere yapılan satışlar açısından; elektrik enerjisi veya kapasite alımlarını basiretli bir tacir olarak yapmasını sağlayacak hükümler.

d) Hizmet maliyetlerinin yansıtılmasına dair kurallar ile teknik ve teknik olmayan kayıpları asgariye indirecek önlemlerin uygulanmasına dair esasları içeren hükümler.

e) Lisans sahibinin Kurum tarafından verilen tüm talimatlara uyma yükümlülüğüne ilişkin hükümler.

f) Lisans kapsamında, Kuruldan izin alınmaksızın yapılabilecek faaliyetlere ilişkin hükümler.

g) Hizmetin teknik gereklere göre yapılmasını sağlayacak hükümler.

(5) Lisans başvurusu reddedilen tüzel kişilere ret gerekçesi tam ve açık biçimde bildirilir.

(6) Lisans, süresinin bitiminde kendiliğinden, lisans sahibi tüzel kişinin iflasının kesinleşmesi, lisans sahibinin talebi veya lisans verilmesine esas şartların kaybedilmesi hâllerinde ise Kurul kararıyla sona erer.

(7) Üretim lisansı başvurusunda bulunan tüzel kişiden, üretim tesisinin lisansında belirlenen inşaat süresi içerisinde kurulmaması hâlinde irat kaydedilmek üzere, kurulmak istenen üretim tesisinin niteliğine ve büyüklüğüne göre yönetmelikle belirlenen miktarda teminat mektubu alınır. Üretim tesisinin lisansında belirlenen inşaat süresi içerisinde kurulmaması veya kalan süre içerisinde kurulamayacağının tespit edilmesi hâllerinde lisans iptal edilir ve teminat mektubu irat kaydedilir.

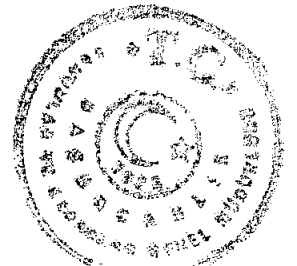
(8) Üretim lisansının verilmesinde ve tadilinde rekabetin geliştirilmesi amacıyla iletim ve dağıtım kısıtları ile ilgilinin sahip olduğu veya olacağı piyasa gücü de dikkate alınır.

(9) Lisansı iptal edilen tüzel kişi, bu tüzel kişilikte yüzde on veya daha fazla paya sahip ortaklar ile lisans iptal tarihinden önceki bir yıl içerisinde görevden ayrılmış olanlar dâhil, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, lisans iptalini takip eden üç yıl süreyle lisans alamaz, lisans başvurusunda bulunamaz, lisans başvurusu yapan tüzel kişiliklerde doğrudan veya dolaylı pay sahibi olamaz, yönetim kurullarında görev alamaz.

(10) Dağıtım lisansı, başvuru sahibinin bu Kanun uyarınca öngörülen yükümlülükleri yerine getirmesi ve ilgili dağıtım sisteminin işletme hakkını tevsiki hâlinde verilebilir.

(11) Lisans sahibi tüzel kişilerden talep edilen bildirim, rapor ve diğer evrak, yönetmeliklerde düzenlenen usul ve esaslara uygun olarak Kuruma sunulur.

(12) Kurum tüketicilerin korunması ve piyasa faaliyetlerinin aksamaması için lisansların sona erdirilmesi veya iptali durumlarında gerekli tedbirleri alır.

Önlisans esasları

MADDE 6- (1) Üretim lisansı başvurusunda bulunan tüzel kişiye öncelikle, üretim tesisi yatırımına başlaması için mevzuattan kaynaklanan izin, onay, ruhsat ve benzeri belgeleri edinebilmesi ve üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkını elde edebilmesi için Kurum tarafından belirli süreli önlisans verilir. Önlisansa ilişkin aşağıda belirtilenler hususlar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

a) Başvuru, değerlendirme ve teminat mektubu usul ve esasları ile önlisansın verilmesi, tadili, sona ermesi, iptali, süresi ve süre uzatımı hâllerinde uygulanacak usul ve esaslar.

b) Önlisansın iptali ve sona ermesinin hüküm ve sonuçları.

c) Önlisans sahibi tüzel kişilerin önlisansı kapsamında sahip oldukları haklarına, yükümlülüklerine, sermaye yeterliliklerine ilişkin usul ve esaslar.

(2) Önlisans süresinde; gerekli izin, onay, ruhsat veya benzeri belgeleri alamayan, üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkını elde ettiğini tevsik edemeyen, Kurum tarafından belirlenen yükümlülükleri yerine getirmeyen tüzel kişiye lisans verilmaz.

(3) Lisans alınıncaya kadar veraset ve iflas nedenleri dışında önlisans sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısının doğrudan veya dolaylı olarak değişmesi, hisselerinin devri veya hisselerin devri sonucunu doğuracak iş ve işlemlerin yapılması ve Kurum tarafından belirlenen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda önlisans iptal edilir.

(4) Bu Kanun kapsamında Kurul tarafından verilecek önlisansların tabi olacağı ve önlisans sahiplerinin uymakla yükümlü olduğu esaslar şunlardır:

a) Bu Kanundaki istisnalar hariç üretim faaliyetiyle iştigal edecek tüzel kişi, faaliyeti birden fazla tesiste yürütecek olması hâlinde, her tesis için ayrı önlisans almak zorundadır.

b) Tüzel kişiler, Kurul tarafından belirlenen önlisans alma, tadili, suret çıkartma ve diğer bedelleri Kuruma ödemek zorundadır.

c) Önlisans sahibi tüzel kişi; Kurumun faaliyetlerini yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve belgeyi istenilen zamanda Kuruma vermek zorundadır.

(5) Önlisansın süresi mücbir sebep hâlleri hariç yirmidört ayı geçemez. Kurul, kaynak türüne ve kurulu güce bağlı olarak bu süreyi yarısı oranında uzatabilir.

(6) Önlisansın, önlisans sahibinden kaynaklanmayan bir nedenle iptal edilmesi veya sona ermesi hâlinde, ilgisinin teminatı iade edilir ve ikinci fıkrada belirlenen piyasaya giriş yasağı hükümleri uygulanmaz.

(7) Önlisans, süresi uzatılmadığı takdirde süresinin bitiminde, önlisans sahibi tüzel kişinin talebi veya iflası hâlinde kendiliğinden sona erer.

(8) Önlisans için başvuran tüzel kişiden, önlisans süresinde yerine getirmesi gereken yükümlülükleri ikmal etmemesi hâlinde irat kaydedilmek üzere, kurulmak istenen üretim tesisinin niteliği ve büyüklüğüne göre yönetmelikle belirlenecek miktarda teminat mektubu alınır.

(9) Lisans başvurusuna konu üretim tesisinin tesis edileceği yerde faaliyet göstermek üzere petrol veya doğal gaz piyasası faaliyetleri için ayrıca lisans başvurusunun yapılması durumunda öncelik verilecek lisans başvurusuna Bakanlık görüşü alınarak Kurul tarafından karar verilir.

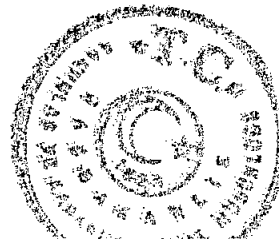
Üretim faaliyeti

MADDE 7- (1) Üretim faaliyeti, lisansları kapsamında kamu ve özel sektör üretim şirketleri ile organize sanayi bölgesi tüzel kişiliği tarafından yürütülebilir.

(2) Üretim şirketi; sahip olduğu, kiraladığı, finansal kiralama yoluyla edindiği veya işletme hakkını devraldığı üretim tesisi ya da tesislerinde elektrik enerjisi üretimi ve ürettiği elektriğin satışıyla iştigal eden özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişidir. Üretim şirketi, lisansı kapsamında aşağıda belirtilen faaliyetleri yapabilir.

a) Tedarik şirketlerine, serbest tüketicilere ve özel direkt hat tesis ettiği kişilere elektrik enerjisi veya kapasitesi satışı.

b) Organize toptan elektrik piyasalarında elektrik enerjisi veya kapasite ticareti.

c) Tedarik etmekle yükümlendiği elektrik enerjisi veya kapasiteyi teminen, bir takvim yılı için lisansına derç edilen yıllık elektrik enerjisi üretim miktarının, Kurul tarafından belirlenen oranını aşmamak kaydıyla organize toptan elektrik piyasalarından elektrik enerjisi veya kapasitesi alımı.

(3) Üretim tesisi Bakanlık tarafından yönetmelik ile belirlenen değer üzerinde verimi olan kojenerasyon niteliğinde veya yenilenebilir kaynaklara dayalı olan üretim şirketinin ya da lisanssız üretim yapan gerçek veya tüzel kişinin; söz konusu tesiste ürettiği enerjiyi iletim veya dağıtım sistemine çıkmadan kullanması kaydıyla sahip olduğu, kiraladığı, finansal kiralama yoluyla edindiği veya işletme hakkını devraldığı tüketim tesislerinin ihtiyacını karşılamak için gerçekleştirdiği üretim, nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı olarak değerlendirilmez.

(4) Rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi kurulması için yapılan önlisans başvurularının değerlendirilmesi aşağıda belirtilen esaslara göre yapılır.

a) Üretim tesisinin kurulacağı sahanın maliki tarafından başvuru yapılması durumunda, aynı saha için yapılan diğer başvurular dikkate alınmaz.

b) Başvurularda, tesisin kurulacağı saha üzerinde son üç yıl içinde elde edilmiş en az bir yıl süreli standardına uygun rüzgâr veya güneş ölçümü bulunması zorunludur. Bu konuya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

c) TEİAŞ veya ilgili dağıtım şirketi tarafından, kullanılacak teknolojilerin şebeke bakımından etkileri de dikkate alınarak uygun bağlantı görüşü verilen başvurular değerlendirilmeye alınır.

ç) Değerlendirmede aynı trafo merkezine bağlanmak için birden fazla başvurunun bulunması hâlinde başvurular arasından ilan edilen kapasite kadar sisteme bağlanacak olanları belirlemek için TEİAŞ tarafından, işletmeye girdikten sonra en fazla üç yıl içerisinde ödenmek üzere birim megavat başına en yüksek toplam katkı payını ödemeyi teklif ve taahhüt edenlerin seçilmesi esasına dayanan yarışma yapılır. Yarışmaya ve yarışma sonunda belirlenen katkı payının ödenmesine ilişkin usul ve esaslar TEİAŞ tarafından teklif edilen ve Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Rüzgâr ve güneş enerjisi lisans başvurularının teknik değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(5) Herhangi bir gerçek kişinin ya da özel sektör tüzel kişinin kontrol ettiği üretim şirketleri aracılığıyla sahip olacağı toplam elektrik enerjisi kurulu gücü, bir önceki yıla ait yayımlanmış Türkiye toplam elektrik enerjisi kurulu gücünün yüzde yirmisini geçemez.

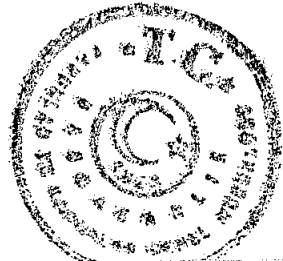
(6) Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı olarak elektrik enerjisi üretimi yapan tüzel kişiler, ürettikleri elektrik enerjisinin kaynağının yenilenebilir kaynak olduğuna dair Bakanlıktan Yenilenebilir Kaynaktan Elektrik Üretim Belgesi alabilir. Söz konusu Belgenin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

İletim faaliyeti

MADDE 8- (1) Elektrik enerjisi iletim faaliyeti, lisansı kapsamında münhasıran TEİAŞ tarafından yürütülür. TEİAŞ, bu Kanunda belirlenen faaliyetler dışında bir faaliyetle iştigal edemez. İletim faaliyetiyle birlikte yürütülmesi verimlilik artışı sağlayacak nitelikteki piyasa dışı bir faaliyetin yürütülmesi Kurumun iznine tabidir. İletim sistemi teknik ve teknik olmayan kayıplarını karşılamak amacıyla ve yan hizmetler piyasası kapsamında elektrik enerjisi veya kapasitesi satın alınması veya kiralanması ile iletim sistemi teknik ve teknik olmayan kayıplarını karşılamak için sözleşmeye bağlanan enerjinin, gerçekleştirmeler nedeniyle fazlasının satışı bu hükmün istisnasıdır.

(2) TEİAŞ'ın görev ve yükümlülükleri şunlardır:

a) Kurulması öngörülen yeni iletim tesisleri için iletim yatırım planı yapmak, yeni iletim tesislerini kurmak ve iletim sistemini elektrik enerjisi üretimi ve tedarikinde rekabet ortamına uygun şekilde işletmek ve gerektiğinde iletim sisteminde ikame ve kapasite artırımı yatırımı yapmak.

b) Bu Kanun kapsamında yürüttüğü faaliyetlere ilişkin tarife tekliflerini Kurumun belirlediği ilke ve standartlar çerçevesinde hazırlamak ve Kurumun onayına sunmak.

c) Şebeke, dengeleme ve uzlaştırma ve yan hizmetler hakkındaki yönetmeliklerin uygulanmasını gözetmek, bu amaçla gerekli denetimleri yapmak, sonuçları hakkında Kuruma rapor sunmak ve gerekli tedbirlerin alınmasını talep etmek.

ç) Yük dağıtımı ve frekans kontrolünü gerçekleştirmek, piyasa işletim lisansı kapsamında yan hizmetler piyasasını ve dengeleme güç piyasasını işletmek, gerçek zamanlı sistem güvenilirliğini izlemek, sistem güvenilirliğini ve elektrik enerjisinin öngörülen kalite koşullarında sunulmasını sağlamak üzere gerekli yan hizmetleri belirlemek ve bu hizmetleri ilgili yönetmelik hükümleri doğrultusunda sağlamak.

d) İletim sisteminde ikame ve kapasite artırımı yapmak.

e) Bakanlığın kararı doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon çalışmalarını yapmak, iletim sistemine bağlı veya bağlanacak olan serbest tüketiciler dâhil tüm sistem kullanıcılarına şebeke işleyişine ilişkin mevzuat hükümleri doğrultusunda eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin iletim ve bağlantı hizmeti sunmak.

(3) TEİAŞ'ın mülkiyet ve işletme sınırı, iletim sistemine yapılan bağlantı noktasında başlar. Üretim veya tüketim tesisinin iletim sistemine bağlantısının; bir başka üretim veya tüketim tesisine ait şalt sahası üzerinden yapılması hâlinde; bağlantı yapılan fiderin kullanım hakkı, işletme ve bakımı TEİAŞ'a aittir. Ancak, TEİAŞ bu tür teçhizatların işletme ve bakımını ilgili üretim veya tüketim tesisi sahibi kişilere gördürebilir.

(4) TEİAŞ, Bakanlığın uygun görüşü alınarak uluslararası enterkonneksiyon hatlarının ulusal sınırlar dışında kalan kısmının tesisi ve işletilmesini yapabilir ve/veya bu amaçla uluslararası şirket kurabilir ve/veya kurulmuş uluslararası şirketlere ortak olabilir ve bölgesel piyasaların işletilmesine ilişkin organizasyonlara katılabilir.

(5) Üretim ve tüketim tesislerinin sisteme bağlantısı için yeni iletim tesisi ve bu tesisin sisteme bağlanabilmesi için yeni iletim hatlarının yapılmasının gerekli olduğu hâllerde; bu tesislerin yapımı için TEİAŞ'ın yeterli finansmanının olmaması veya zamanında yatırım planlaması yapılamaması durumlarında, söz konusu yatırımlar, bu tesise bağlantı talebinde bulunan tüzel kişi veya kişilerce müştereken yapılabilir veya finanse edilebilir. Yapılan yatırımın tutarı ilgili tüzel kişi veya kişiler ile TEİAŞ arasında yapılacak bir tesis sözleşmesi ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları çerçevesinde geri ödenir. Geri ödeme süresi üretim ve tüketim tesisleri için en fazla on yıldır. Bu konuya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(6) TEİAŞ elektrik sistemi işletimine yönelik Kurulca düzenlenen usul ve esaslara uygun olarak bilgileri toplar, raporlar ve 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu hükümleri çerçevesinde yayımlar.

(7) TEİAŞ iletim sisteminin işletilmesi için ihtiyaç duyulan telsiz sistemi de dâhil her türlü iletişim ve bilgi sistemleri altyapısını kurar ve işletir. Fiber optik kablo altyapısının bir kısmını, kendi faaliyetlerini aksatmayacak şekilde ilgili mevzuat çerçevesinde Kurum görüşleri doğrultusunda başkalarına kullandırabilir.

Dağıtım faaliyeti

MADDE 9- (1) Dağıtım faaliyeti, lisansı kapsamında, dağıtım şirketi tarafından lisansında belirlenen bölgede yürütülür. Dağıtım şirketi, lisansında belirlenen bölgede sayaçların okunması, bakımı ve işletilmesi hizmetlerinin yerine getirilmesinden sorumludur. Piyasa faaliyeti gösteren tüzel kişiler bir dağıtım şirketine ve dağıtım şirketi piyasa faaliyeti gösteren tüzel kişilere doğrudan ortak olamaz. Dağıtım şirketi, dağıtım faaliyeti dışında bir faaliyetle iştigal edemez. Dağıtım faaliyetiyle birlikte yürütülmesi verimlilik artışı sağlayacak nitelikteki piyasa dışı bir faaliyetin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Genel aydınlatma, dağıtım sistemi teknik ve teknik olmayan kayıplarını karşılamak amacıyla kullanılmak üzere elektrik enerjisi satın alınması ile sistem teknik ve teknik olmayan

kayıplarını karşılamak için sözleşmeye bağlanan enerjinin gerçekleşmeler nedeniyle fazlasının satışı bu hükmün istisnasıdır.

(2) Dağıtım şirketi, lisansında belirtilen bölgedeki dağıtım sistemini elektrik enerjisi üretimi ve satışında rekabet ortamına uygun şekilde işletmek, bu tesisleri yenilemek, kapasite ikame ve artırım yatırımlarını yapmak, dağıtım sistemine bağlı ve/veya bağlanacak olan tüm dağıtım sistemi kullanıcılarına ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin hizmet sunmakla yükümlüdür.

(3) Dağıtım şirketi, ilgili yönetmelik hükümleri doğrultusunda yan hizmetleri sağlamakla yükümlüdür.

(4) Dağıtım lisansında belirlenen bölgelerde talep tahminlerinin hazırlanması ve TEİAŞ'a bildirilmesi görevi dağıtım şirketine aittir. Kurul bu talep tahminlerini onaylar ve tahminler TEİAŞ tarafından yayımlanır.

(5) Kurul tarafından onaylanan talep tahminleri doğrultusunda yatırım planlarının hazırlanması ve Kurul onayına sunulması, onaylanan yatırım planı uyarınca yatırım programına alınan dağıtım tesislerindeki gerekli iyileştirme ve kapasite artırımı yatırımlarının yapılması ve/veya yeni dağıtım tesislerinin inşa edilmesi görevi ilgili dağıtım sistemini işleten dağıtım şirketine aittir.

(6) 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde yapılan özelleştirme sonrası elektrik dağıtım tesislerinin iyileştirilmesi, güçlendirilmesi ve genişletilmesi için yapılan yatırımların mülkiyeti kamuya aittir. Özelleştirilen elektrik dağıtım tesis ve varlıklarına ilişkin her türlü işletme ile yatırım planlaması ve uygulamasında onay ve değişiklik yetkisi Kurula aittir. Kurul, hizmetin verilmesini sağlayacak yatırımların teklif edilmemesi hâlinde talep eder ve onaylanmış yatırımlar gerçekleştirilmediği takdirde lisans iptal edilerek yeniden ihale yapılır.

(7) Dağıtım hizmetinin bu Kanunda öngörülen nitelikte verilmesini sağlayacak yatırımların yapılması esastır. Kurum dağıtım faaliyetlerini yönlendirir, izler ve denetler. Kurul tarafından onaylanmış yatırımlar, belirlenen sürede ve nitelikte gerçekleştirilmediği takdirde 16 ncı madde hükümleri uygulanır.

(8) Dağıtım şirketinin işletme sınırı, dağıtım sistemine bağlantı yapılan noktada başlar ve ayrıca dağıtım şirketince teçhiz edilen ya da işletme ve bakım hizmetleri karşılığı kullanıcılardan mülkiyeti bedelsiz devralınan sayaçları kapsar. Dağıtım tesisleri ile dağıtım sisteminin işletme ve bakım sorumluluğu dağıtım şirketine aittir.

(9) Üretim veya tüketim tesisinin dağıtım sistemine bağlantısının; bir başka üretim veya tüketim tesisine ait şalt sahası üzerinden veya bir dağıtım hattına girdi-çıkıtı şeklinde yapılması hâlinde, müştereken kullanılan veya girdi-çıkıtı yapılan şalt sahası veya iki ayrı dağıtım tesisine iki ayrı hat ile bağlanan üretim veya tüketim tesisine ait şalt sahası dağıtım sisteminin bir parçasıdır. Ancak, bu fıkra kapsamındaki dağıtım tesislerinin işletme ve bakımı, ilgili üretim veya tüketim tesisi sahibi kişilere gördürülebilir. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(10) Dağıtım gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin sayaçlarının kurulumu, işletilmesi ve bakımı ile mevcut sayaçların bir program dâhilinde mülkiyetinin bedelsiz devralınması dağıtım şirketi tarafından yapılır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(11) Dağıtım şebekesi dışında, dağıtım sistemi için geçerli standartlara uygun olan ve üretim faaliyeti gösteren tüzel kişinin lisansı kapsamındaki üretim tesisi ile müşterileri veya iştirakleri veya serbest tüketiciler arasında, direkt hat tesis edecek tarafların mülkiyetindeki saha üzerinde özel direkt hat tesisi, dağıtım şirketi ile üretim şirketi arasında yapılacak sistem kontrol anlaşması ile mümkündür. Özel direkt hat tesis edilmesi, serbest tüketicilerin tedarikçilerini seçebilmelerine engel teşkil etmez. Bu fıkroda bahsedilen üretim tesisinin iletim sistemine bağlı olması durumunda, sistem kontrol anlaşması yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(12) Dağıtım şirketi, dağıtım bölgesinde, genel aydınlatmadan ve bunlara ait gerekli ölçüm sistemlerinin tesis edilmesi ve işletilmesinden sorumludur.

(13) Dağıtım şirketi, dağıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere, sorumlu olduğu dağıtım bölgesinde, Kurulca onaylanan yatırım planında ayrıca belirtilmesi kaydıyla 154 kV gerilim seviyesinde dağıtım tesisi kurabilir.

Toptan ve perakende satış faaliyetleri

MADDE 10- (1) Toptan ve perakende satış faaliyetleri, üretim şirketleri ile tedarik lisansı kapsamında kamu ve özel sektör tedarik şirketleri tarafından, bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmelikler uyarınca yürütülür.

(2) Tedarik şirketleri, herhangi bir bölge sınırlaması olmaksızın toptan veya perakende satış faaliyetlerinde bulunabilir.

(3) Tedarik şirketleri, Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelerden veya ülkelere, Kurul onayı ile elektrik enerjisi ithalatı ve ihracatı faaliyetlerini yapabilir. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(4) Dağıtım şirketi tarafından yürütülmekte olan perakende satış faaliyeti, ilgili dağıtım şirketinin ortaklarınca aynı kontrol yapısıyla kurulan tedarik şirketi tarafından yerine getirilir. Bu kapsamda kurulan tedarik şirketi, ilgili dağıtım bölgesinde bulunan serbest tüketici olmayan tüketicilere Kurul tarafından onaylanan perakende satış tarifeleri üzerinden elektrik enerjisi satışı yapar.

(5) Dördüncü fıkra kapsamında kurulan tedarik şirketi, serbest tüketici niteliğini haiz olduğu hâlde başka bir tedarikçiden elektrik enerjisi temin etmeyen tüketicilere, son kaynak tedarikçisi sıfatıyla elektrik enerjisi sağlamakla yükümlüdür. Bu şirketin son kaynak tedarikçisi sıfatıyla faaliyet göstereceği bölge, ilgili dağıtım bölgesidir ve bu husus tedarik lisansına derç edilir. Son kaynak tedarikçisi sıfatıyla sağlanacak elektrik enerjisi tarifeleri, Kurul tarafından belirlenir. Son kaynak tedarik yükümlülüğü bulunan tedarik şirketinin lisansının sona ermesi veya iptali hâlleri ile perakende satış piyasasının gelişimi doğrultusunda Kurulca gerekli görülmesi hâlinde, ilgili bölge veya bölgeler için son kaynak tedarik yükümlüsü tedarik şirketi Kurul tarafından yetkilendirilir.

(6) Son kaynak tedarikçisinin yetkilendirilmesine, son kaynak yükümlülüklerine, son kaynak tedarik tarifelerine, tedarik süre, sınır ve şartlarının belirlenmesine ve son kaynak tedariki uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(7) Tedarik lisansı sahibi özel sektör tüzel kişilerinin üretim ve ithalat şirketlerinden satın alacağı elektrik enerjisi miktarı, bir önceki yıl ülke içerisinde tüketilen elektrik enerjisi miktarının yüzde yirmisini geçemez. Ayrıca, söz konusu özel sektör tüzel kişilerinin nihai tüketiciye satışını gerçekleştireceği elektrik enerjisi miktarı da bir önceki yıl ülke içerisinde tüketilen elektrik enerjisi miktarının yüzde yirmisini geçemez.

(8) Dağıtım şirketi tarafından kurulan tedarik şirketinin piyasada rekabeti kısıtlayıcı veya engelleyici davranış veya ilişkilere girmemesini teminen ilgili tedarik şirketinin, bağımsız bir iktisadi işletme olarak çalışabilmesini sağlayacak tedbirler yönetmelikle düzenlenir. Dağıtım şirketi tarafından kurulan tedarik şirketinin piyasada rekabeti kısıtlayıcı veya engelleyici etki doğuran davranış veya ilişkilerinin tespiti hâlinde ilgili tedarik şirketi, bağımsız bir iktisadi işletme olarak çalışabilmesini teminen Kurulca öngörülecek tedbirlere uymakla yükümlüdür. Kurul, bu tedarik şirketinin yönetiminin yeniden yapılandırılması veya dağıtım şirketiyle sahiplik ya da kontrol ilişkisinin belli bir program dâhilinde kısıtlandırılmasını ya da sonlandırılmasını da içeren tedbirleri almakla yükümlüdür.

Piyasa işletim faaliyeti ve EPIAŞ'ın kuruluşu

MADDE 11- (1) Piyasa işletim faaliyeti, organize toptan elektrik piyasalarının işletilmesi ve bu piyasalarda gerçekleştirilen faaliyetlerin mali uzlaştırma işlemleri ile söz konusu faaliyetlere ilişkin diğer mali işlemlerdir.

(2) Bu Kanun ile kuruluş ve tescile ilişkin hükümleri hariç olmak üzere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi, Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi ticaret unvanı altında bir anonim şirket kurulur. EPIAŞ, bu Kanun ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine aykırı olmayacak şekilde Kurum tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde hazırlanacak ana sözleşmenin ticaret siciline tescil ve ilanı ile faaliyete geçer.

(3) EPIAŞ'ın teşkilat yapısı ile çalışma esasları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası tarafından işletilecek piyasaları ilgilendiren hususlarda Sermaye Piyasası Kurulunun görüşü alınır.

(4) EPIAŞ'taki kamu kuruluşlarının ve kamu sermayeli şirketlerin doğrudan ve dolaylı toplam sermaye payı, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası hariç yüzde onbeşi aşamaz. Bakanlar Kurulu bu oranı değiştirmeye yetkilidir. EPIAŞ'a hissedar olan kamu kuruluşları, kamu sermayeli şirketler ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, EPIAŞ'ın yönetiminde temsil edilir.

(5) EPIAŞ, piyasa işletim lisansı kapsamında, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası ile TEİAŞ tarafından bu Kanun kapsamında işletilen piyasalar dışındaki organize toptan elektrik piyasalarının işletim faaliyetini yürütür. EPIAŞ, TEİAŞ tarafından piyasa işletim lisansı kapsamında işletilen organize toptan elektrik piyasalarının mali uzlaştırma işlemleri ile birlikte gerekli diğer mali işlemleri de yürütür.

(6) EPIAŞ tarafından lisansı kapsamında işletilmekte olan veya piyasa faaliyetlerine ilişkin mali uzlaştırma ile mali işlemleri yürütülmekte olan organize toptan elektrik piyasalarında faaliyet gösteren tüzel kişiler, ilgili yönetmelik hükümlerine göre mali uzlaştırma işlemlerinin yürütülebilmesi için gerekli verileri TEİAŞ'a ve EPIAŞ'a vermekle yükümlüdür. Sağlanan verilerin gizli tutulması ve kamuoyu ile paylaşılmasıyla ilgili usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(7) EPIAŞ'ın hak ve yükümlülükleri şunlardır:

a) Piyasanın gelişimi doğrultusunda görev alanına giren organize toptan elektrik piyasalarında yeni piyasalar kurulmasına yönelik çalışmaları yapmak ve Kuruma sunmak.

b) Bakanlıkça uygun görülmesi hâlinde; görev alanına giren organize toptan elektrik piyasalarının işletilmesi amacıyla oluşturulan veya ileride oluşturulabilecek uluslararası elektrik piyasalarına taraf olarak katılmak, bu amaçla kurulan uluslararası elektrik piyasası işletmecisi kuruluşlara ortak veya üye olmak.

c) Kurumun belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde piyasa işletim tarifelerini belirleyerek Kuruma sunmak.

(8) EPIAŞ'ın piyasa işletim lisansı kapsamı dışında yapacağı diğer enerji piyasası faaliyetlerine ve emisyon ticaretine ilişkin hususlar Bakanlık görüşü alınarak Kurum tarafından belirlenir.

(9) EPIAŞ tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen organize toptan elektrik piyasalarında faaliyet gösteren tüzel kişiler, ilgili yönetmelik uyarınca merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından verileceği belirlenen hizmetlerin yerine getirilmesi karşılığında, EPIAŞ tarafından belirlenecek bedelleri merkezi uzlaştırma kuruluşuna öder.

(10) Sermaye piyasası aracı niteliğindeki standardize edilmiş spot elektrik sözleşmelerinin ve dayanağı elektrik enerjisi ve/veya kapasitesi olan türev ürünlerin işlem gördüğü piyasaların işleticisi İstanbul Menkul Kıymetler Borsasıdır. Bu piyasalara ilişkin lisanslama ile piyasaların çalışma esaslarının tespiti, bu piyasalarda işlem görecekt sermaye piyasası aracı niteliğindeki elektrik sözleşmeleri ile dayanağı elektrik enerjisi ve/veya kapasitesi olan türev ürünlerin standartlarının belirlenmesi, bu piyasalardaki uzlaştırma işlemleri, işletim tarifeleri, ilgili kişi ve

kuruluşların yükümlülükleri, gözetim ve denetime ilişkin usul ve esaslar Kurum ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından müştereken çıkarılan yönetmeliklerle düzenlenir.

(11) Piyasa işletim lisansı çerçevesinde işletilen organize toptan satış piyasasındaki bu Kanun kapsamındaki işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

(12) EPIAŞ kurulmasından itibaren altı ay içerisinde Kurumdan gerekli piyasa işletim lisansını alarak piyasa işletim faaliyetlerini yürütmeye başlar.

(13) EPIAŞ piyasa işletim lisansı alana kadar, ilgili piyasa işletim faaliyetinin TEİAŞ tarafından piyasa işletim lisansı alınmaksızın yürütülmesine devam edilir.

İthalat ve ihracat faaliyetleri

MADDE 12- (1) Elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelere ihracatı, tedarik lisansı sahibi şirketler ve üretim şirketleri tarafından, Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda, bu Kanun ve ikincil mevzuatı uyarınca Kurul onayıyla yapılır.

(2) Elektrik enerjisi ve/veya kapasitesinin uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelerden ithalatı, tedarik lisansı sahibi şirketler tarafından, Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda, bu Kanun ve ikincil mevzuatı uyarınca Kurul onayıyla yapılabilir.

(3) Sınırdaki yer alan illerde kurduğu üretim tesisinde ürettiği elektriği iletim veya dağıtım sistemine bağlantı tesis etmeden kuracağı özel direkt hat ile ihraç etmek isteyen tüzel kişilere, üretim lisansı almak kaydıyla Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda Kurulca izin verilebilir.

(4) Sınır bölgelerinde elektrik enerjisinin temini amacıyla, teknik gereklilik doğması hâlinde geçici olarak izole bölge yöntemiyle elektrik ithalatına Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda Kurulca izin verilebilir.

(5) İthalat ve ihracat faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Organize sanayi bölgelerince yürütülebilecek faaliyetler

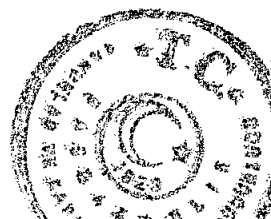
MADDE 13- (1) 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa göre kurulan organize sanayi bölgeleri tüzel kişiliklerinden Kurumun yönetmelikle belirleyeceği şartları sağlayanlar 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre şirket kurma şartı aranmaksızın, onaylı sınırları içerisinde, Kurumdan üretim ve/veya dağıtım lisansı alarak üretim ve/veya dağıtım faaliyetlerinde bulunabilir.

(2) Dağıtım lisansı sahibi olmayan organize sanayi bölgesinin onaylı sınırları içindeki dağıtım faaliyeti, ilgili dağıtım şirketi tarafından yürütülür. Bu durumdaki organize sanayi bölgeleri, katılımcılarından dağıtım bedeli talep edemez, katılımcılarının serbest tüketici olmaktan kaynaklanan haklarını kullanmalarına ve elektrik piyasalarında faaliyet göstermelerine engel olamaz.

(3) Dağıtım lisansı sahibi organize sanayi bölgesi katılımcılarından serbest tüketici sınırını aşan tüketiciler, tedarikçilerini seçme hakkını, organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğine dağıtım bedeli ödemek kaydıyla kullanabilir.

(4) Organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğinin üretim veya dağıtım lisansı alması için sağlaması gereken özel şartlar, lisans alınmasına ilişkin usul ve esaslar, ürettiği veya serbest tüketici sıfatıyla temin ettiği elektrik enerjisinin; katılımcılarının kullanımına sunulmasına, dağıtım bedellerinin belirlenmesine, organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğinin bu madde kapsamında gerçekleştirebileceği faaliyetlere ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(5) Dağıtım lisansı sahibi organize sanayi bölgesinin onaylı sınırları içerisinde olup, bedelsiz olarak veya sembolik bedelle TEDAŞ'a devredilen dağıtım tesislerinin mülkiyeti ve işletme hakları Kurul tarafından belirlenecek süre içerisinde devir tarihinden itibaren yapılan yatırım tutarlarının finansal maliyetlerinin eklenmesiyle bulunacak olan bedelle ilgili organize sanayi bölgesine devredilir.

(6) Organize sanayi bölgesi tüzel kişiliği, katılımcılarının elektrik ihtiyacını karşılamak amacıyla tüketim miktarına bakılmaksızın serbest tüketici sayılır.

Lisanssız yürütülebilecek faaliyetler

MADDE 14- (1) Lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf faaliyetler şunlardır:

- a) İmdat grupları ve iletim ya da dağıtım sistemiyle bağlantı tesis etmeyen üretim tesisi.
- b) Kurulu gücü azami bir megavatlık yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve Yaptırımlar

Denetim

MADDE 15- (1) 11 inci maddenin onuncu fıkrası uyarınca ilgili piyasaların işleticisi olan İstanbul Menkul Kıymetler Borsasına ilişkin düzenlemeler saklı olmak üzere, elektrik piyasası faaliyetleri ile lisanssız faaliyet gösteren kişilerin bu Kanun kapsamındaki inceleme ve denetimi, denetim hizmeti masrafları ilgililerine ait olmak üzere Kurum tarafından yapılır. Bu Kanun kapsamında tanımlanan elektrik dağıtım şirketlerinin her türlü denetimi, denetim hizmeti masrafları ilgililerine ait olmak üzere Bakanlık tarafından yapılır. Bakanlık elektrik dağıtım şirketlerinin denetimini, bu konuda ihtisas sahibi olan kamu kurum ve kuruluşlarına yetki devri suretiyle yaptırabilir. Bakanlık ve Kurum denetim yükümlülükleri ile ilgili olarak, bağlayıcı olmayacak şekilde inceleme, tespit ve raporlama yapmak üzere yetkilendirecekleri şirketlerden hizmet satın alabilir.

(2) Yetkilendirilen şirketlerin nitelikleri, yetkilendirilmesi, yetkinin kapsam ve süresi, belirlenmesi ve yetkili şirketler ile denetlenecek şirketlerin hak ve yükümlülükleri, ödenecek bedellerinin tespiti ile diğer usul ve esaslar, ilgisine göre Bakanlık ve Kurum tarafından çıkarılan yönetmeliklerle düzenlenir.

(3) Birinci ve ikinci fıkra kapsamında düzenlenecek denetim raporları Kuruma bildirilir. Denetim raporu sonucuna göre gerekli yaptırım ve işlemler Kurul tarafından karara bağlanır.

(4) Bu Kanun ve su kullanım hakkı anlaşması çerçevesinde elektrik enerjisi üretmek amacıyla yapılacak olan üretim tesislerinin su yapısıyla ilgili kısımları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılacak baraj, gölet ve regülatör gibi su yapılarının inşasının inceleme ve denetimi zorunludur. Denetim hizmeti masrafları ilgililerine ait olmak üzere DSİ tarafından yapılır veya DSİ tarafından yetkilendirilecek Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş şirketlerden DSİ tarafından müşavirlik hizmeti satın alınarak yaptırılır.

Yaptırımlar ve yaptırımların uygulanmasında usul

MADDE 16- (1) Kurul, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilere aşağıdaki yaptırım ve cezaları uygular:

a) Kurul tarafından bilgi isteme veya yerinde inceleme hâllerinde; istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verildiğinin saptanması veya hiç bilgi verilmemesi ya da yerinde inceleme imkânının verilmemesi hâllerinde, onbeş gün içinde bilgilerin doğru olarak verilmesi veya inceleme imkânının sağlanması ihtar edilir. Yapılan yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlere, beşyüzbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

b) Bu Kanun, ikincil mevzuat veya lisans hükümlerine, Kurul kararlarına ve talimatlara aykırı hareket edildiğinin saptanması hâlinde, aykırılığın niteliğine göre aykırılığın otuz gün içinde giderilmesi veya tekrarlanmaması ihtar edilir ve yapılan yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettiren veya tekrar edenlere beşyüzbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

c) Bu Kanun, ikincil mevzuat veya lisans hükümlerine aykırılık yapılmış olduktan sonra niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayacak şekilde aykırı davranılması durumunda ihtara gerek kalmaksızın beşyüzbin Türk Lirası idari para cezası verilebilir.

ç) Lisans müracaatında veya lisans yürürlüğü sırasında, lisans verilmesinde aranan şartlar konusunda, gerçek dışı belge sunulması veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya lisans verilmesini etkileyecek lisans şartlarındaki değişikliklerin Kurula bildirilmemesi hâlinde; sekizyüzbin Türk Lirası idari para cezası verilir. Anılan gerçek dışı belge veya yanıltıcı bilgi veya lisans şartlarındaki değişikliğin düzeltilmesinin mümkün olmaması veya otuz gün içinde düzeltilmesi için yapılacak yazılı ihtarla rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlerin, lisansı iptal edilir.

d) Lisans süresi boyunca iştirak ilişkisi yasağına aykırı davranışta bulunulması hâlinde, otuz gün içinde iştirak ilişkisinin düzeltilmesi ihtar edilir. Yazılı ihtarla rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlere, dokuzyüz bin Türk Lirası idari para cezası verilir.

e) Piyasada lisans kapsamı dışında faaliyet gösterildiğinin saptanması hâlinde, o beş gün içinde kapsam dışı faaliyetin veya aleyhte faaliyetin durdurulması ihtar edilir. Yapılan yazılı ihtarla rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlere, bir milyon Türk Lirası idari para cezası verilir.

f) Lisans verilmesine esas olan şartların lisansın yürürlüğü sırasında ortadan kalktığı veya bu şartların baştan mevcut olmadığı saptanması hâlinde lisans iptal edilir.

g) Bu Kanuna göre yapılan talep ve işlemlerde kanuna karşı hile veya gerçek dışı beyanda bulunulduğunun tespiti hâlinde lisans iptal edilir.

(2) Yukarıdaki para cezalarını gerektiren fiiller için Kurul, fiilin niteliğine göre ihtar sürelerini farklı uygulayabilir. Söz konusu para cezalarının uygulanmasını takiben para cezasına konu fiilin; verilen ihtar süresi içerisinde giderilmemesi veya tekrarlanması hâllerinde para cezaları, her defasında bir önceki cezanın iki katı oranında artırılarak uygulanır. Bu cezaların verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde idari para cezası verilmesini gerektiren aynı fiil işlenmediği takdirde önceki cezalar tekrarda esas alınmaz. Ancak, aynı fiilin iki yıl içinde tekrar işlenmesi hâlinde artırılarak uygulanacak para cezasının tutarı, cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki mali yılına ilişkin bilançosundaki gayrisafi gelirinin yüzde onunu aşamaz. Cezaların bu düzeye ulaşması hâlinde Kurul, lisansı iptal edebilir.

(3) Bu maddenin birinci fıkrasının (b) veya (ç) bentlerinde sayılan ihlallerde Kurul, fiilin ağırlığına göre idari para cezası uygulamaksızın lisansı doğrudan iptal edebilir.

(4) Bir dağıtım bölgesinde lisansı kapsamında faaliyet gösteren dağıtım şirketinin, mevzuat ihlallerinin dağıtım faaliyetini öngörülen usul ve esaslara uygun biçimde yerine getirmesini kabul edilemeyecek düzeyde aksattığının, mevzuat ihlallerinin dağıtım faaliyetinin niteliğini ya da kalitesini kabul edilemeyecek düzeyde düşürdüğünün, mevzuata aykırılıkları itiyat edindiğinin, acze düşmesi ya da acze düşeceğinin Kurul kararıyla belirlenmesi durumunda aşağıdaki yaptırımlar ayrı ayrı veya birlikte uygulanabilir.

a) Lisans sahibi tüzel kişinin yönetim kurulu üyelerinin bir kısmına veya tamamına görevden el çektilererek yerlerine Kurul tarafından atama yapılır.

b) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından tarife kapsamında yerine getirilmesi gerekirken getirilmeyen hizmetlerin ve yatırımların mali karşılıkları öncelikle şirketin diğer faaliyetlerinden elde ettiği gelirlere, yetmemesi hâlinde mevcut ortakların temettü gelirlerinden ve nihayet hisseleri nama yazılı ortakların malvarlıklarından temin edilir.

c) Dağıtım sistemini işletme hakkına sahip tüzel kişinin tespiti için gereken iş ve işlemler 18 inci maddenin birinci fıkrası çerçevesinde gerçekleştirilir.

ç) İlgili dağıtım sistemini işletme hakkını elde ettiğini tevsik eden ve bu Kanun uyarınca öngörülen yükümlülükleri yerine getiren tüzel kişiye yeni lisans verilir.

d) Kurum tarafından tüketicilerin korunması ve hizmetlerin aksamaması için, lisansı sona erdirilen dağıtım bölgesi için başka bir tüzel kişiye dağıtım lisansı verilene kadar her türlü önlem alınır.

(5) Dağıtım lisansı sahibi organize sanayi bölgesinin mevzuat ihlallerinin dağıtım faaliyetini öngörülen usul ve esaslara uygun biçimde yerine getirmesini kabul edilemeyecek düzeyde aksattığının, mevzuat ihlallerinin dağıtım faaliyetinin niteliğini ya da kalitesini kabul edilemeyecek düzeyde düşürdüğünün, mevzuata aykırılıkları itiyat edindiğinin, acze düşmesi ya

da acze düşeceğinin Kurul kararıyla belirlenmesi durumunda lisansı iptal edilir ve dağıtım faaliyeti ilgili dağıtım şirketince yürütülür.

(6) Kurum dördüncü fıkra kapsamındaki iş ve işlemlerin yapılması hususunda diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapabilir veya gerçek ya da özel hukuk tüzel kişilerinden ilgili mevzuat hükümlerine göre hizmet satın hizmet alabilir. Bu hükümlerin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(7) Kurulca dağıtım şirketlerinin yönetim kurullarına atanan üyeler aleyhine görevlerinin ifası sebebiyle açılan davalar, atamayı yapan ilgili merci olan Kurum aleyhine açılmış sayılır ve bu davalarda husumet Kuruma yöneltilir. Yargılama sonucunda Kurum aleyhine karar verilmesi ve kararın kesinleşmesi sebebiyle Kurumun ödeme yapması hâlinde bu meblağ ilgililerinden, kusurlu olduklarına dair mahkeme kararının kesinleşmesi hâlinde, kusurları oranında rücu edilir. Dördüncü fıkra kapsamındaki iş ve işlemlerin yapılmasında görev alan Kurum personeli 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna tabidir.

(8) Bu maddede düzenlenen tüm idari para cezaları hiçbir şekilde ilgili cezayı ödeyen tüzel kişi tarafından hazırlanacak tarifelerde maliyet unsuru olarak yer almaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tarifeler, Tüketicilerin Desteklenmesi, Özelleştirme, Kamulaştırma ve Arz Güvenliği

Tarifeler ve tüketicilerin desteklenmesi

MADDE 17- (1) Bu Kanun kapsamında düzenlenen ve bir sonraki dönem uygulanması önerilen tarifeler, ilgili tüzel kişi tarafından Kurul tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre hazırlanır ve onaylanmak üzere Kuruma sunulur. Kurul, mevzuat çerçevesinde uygun bulmadığı tarife tekliflerinin revize edilmesini ister veya gerekmesi hâlinde resen revize ederek onaylar. İlgili tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanan tarifeleri uygulamakla yükümlüdür.

(2) Lisans sahibinin, her yıl uygulayacağı tarifelerde yapacağı aylık enflasyon ve lisansında belirtilen diğer hususlarla ilgili ayarlamalar Kurul tarafından onaylanır. Onaylanan tarifeler kapsamında belirlenen fiyat formülleri mevzuatta belirtilen koşullarda tadil edilebilir.

(3) Onaylanan tarifeler içinde, söz konusu tüzel kişinin piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz. İletim ek ücreti bu hükmün istisnasını oluşturur.

(4) Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifede öngörülen ödemelerden herhangi birisini yapmaması hâlinde, söz konusu hizmetin durdurulabilmesini de içeren usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(5) Tarife onayı gerektiren bir lisansın verilmesi ile birlikte, içinde bulunulan yıla ait tarife de Kurulca incelenerek onaylanır.

(6) Kurulca düzenlemeye tabi tarife türleri şunlardır:

a) Bağlantı tarifeleri: Bağlantı tarifeleri, ilgili bağlantı anlaşmasına dâhil edilecek olan bir dağıtım sistemine bağlantı için eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Bağlantı tarifeleri, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz; bağlantı yapan kişinin namına oluşan masraflar ile sınırlıdır.

b) İletim tarifesi: TEİAŞ tarafından hazırlanacak olan iletim tarifesi, üretilen, ithal veya ihraç edilen elektrik enerjisinin iletim sistemi üzerinden naklinden yararlanan tüm kullanıcılara eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. TEİAŞ'ın yapacağı şebeke yatırımları ve iletim ek ücretleri iletim tarifesinde yer alır.

c) Toptan satış tarifesi: Kurumun belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında, elektrik toptan satış fiyatları eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin taraflarca serbestçe belirlenir. Dağıtım şirketlerinin teknik ve teknik olmayan kayıpları ile genel aydınlatma kapsamında temin edeceği elektrik enerjisi ile tarifesi düzenlemeye tabi tüketicilere yapılacak elektrik enerjisi satışı için

TETAŞ'tan tedarik edilecek elektrik enerjisinin toptan satış tarifesi TETAŞ'ın mali yükümlülüklerini yerine getirebilme kapasitesi dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenir.

ç) Dağıtım tarifeleri: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım sistemi üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak hizmetlere ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

d) Perakende satış tarifeleri: Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketiciler için, eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketicilere uygulanacak perakende satış tarifeleri, tedarik şirketi tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek onaylanır. Tedarik lisansı sahibi şirketin lisansında, elektrik enerjisi tüketim miktarlarına göre değişen tipte tarifelerin veya fiyat aralıklarının uygulanmasına ilişkin yükümlülükler yer alabilir ve buna dair ayrıntılar yönetmelikte belirlenerek lisansa dercedilir.

e) Piyasa işletim tarifesi: EPIAŞ'ın faaliyetlerini sürdürmesi için gereken gelir ihtiyacının karşılanabilmesi ve mali sürdürülebilirlik esasına göre hazırlanır.

f) Son kaynak tedarik tarifesi: Serbest tüketici niteliğini haiz olduğu hâlde elektrik enerjisini, son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarik lisansı sahibi şirket dışında bir tedarikçiden temin etmeyen tüketicilerin rekabetçi piyasaya geçmesini teşvik edecek ve son kaynak tedarikçisinin makul kâr etmesine imkân verecek düzeyde, yürürlükteki perakende satış tarifeleri ile piyasa fiyatları dikkate alınarak hazırlanır. Son kaynak tedarik yükümlülüğü kapsamında uygulanması öngörülen tarifeler tedarik lisansı sahiplerince ayrıca teklif edilir.

(7) Belirli bölgelere veya belirli amaçlara yönelik olarak tüketicilerin desteklenmesi amacıyla sübvansiyon yapılması gerektiğinde, sübvansiyon fiyatlara müdahale edilmeksizin yapılır. Sübvansiyonun tutarı ile usul ve esasları ilgili bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir ve ilgili kurumun bütçesinden ödenir.

(8) Elektrik enerjisinin kalitesizliğinden veya kesintilerinden kaynaklanan zarar ve hasarların ilgililerinden tazminine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(9) İletim ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından yapılacak altyapı çalışmaları, altyapı kazı ruhsat harcına tabi değildir. Ruhsat başvuruları dâhil olmak üzere altyapı çalışmalarında teminat sunulması koşulu aranmaz. Altyapı çalışmaları nedeniyle doğacak zemin tahrip bedellerinin belirlenmesine esas birim fiyatlar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan birim fiyatları aşamaz. İletim ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerce yapılan altyapı kazı ruhsat başvuruları ilgili kamu tüzel kişilerinince ivedilikle sonuçlandırılır.

Özelleştirme

MADDE 18- (1) Bakanlık, TEDAŞ, EÜAŞ, bunların müessese, bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarının özelleştirilmesine yönelik öneri ve görüşlerini Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirir. Özelleştirme işlemleri, 4046 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülür.

(2) TEDAŞ'ın faaliyet alanında yer alan ve dağıtım faaliyeti için gerekli olan işletme ve varlıklar üzerinde, mülkiyeti saklı kalmak kaydı ile TEDAŞ ile belirlenen dağıtım bölgelerinde faaliyet göstermek üzere kurulan elektrik dağıtım şirketleri arasında işletme hakkı devir sözleşmesi düzenlenebilir.

(3) Bu özelleştirme uygulamaları sırasında ve sonrasında, bu Kanunda belirtilen dağıtım faaliyetinde yer alan herhangi bir gerçek veya özel sektör tüzel kişisinin, kontrol ettiği dağıtım şirketleri uhdesindeki bölgelerde dağıtılan toplam elektrik enerjisi miktarı, bir önceki yıl tüm dağıtım bölgelerinde dağıtılan elektrik enerjisi miktarının yüzde otuzundan fazla olamaz.

(4) EÜAŞ veya müessese, bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıkları özelleştirme programına alınsa bile bunların bağlı oldukları bakanlık veya kurumları ve hâlihazırda tabi oldukları mevzuat ile ilgileri ve mülkiyetinin bağlı buldukları kurum veya

kuruluşlara aidiyeti aynen devam eder. Ancak, bu kuruluşların özelleştirmeye hazırlanmalarına yönelik teknik, mali, idari ve hukuki işlemler, personele ilişkin işlemler ve özelleştirilmelerine ilişkin iş ve işlemler, 4046 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir. Ancak bu kuruluşların ve bu kapsamda oluşturulabilecek yeni anonim şirketlerin yönetim kurulu başkanlığı ve üyelikleri, tasfiye kurulu üyelikleri ve genel müdürlükleri ile ait oldukları kuruluşlardan ayrı olarak özelleştirme programına alınan ve anonim şirkete dönüştürülmelerine gerek görülmeyen müesseselerde, müessese müdürlükleri ve yönetim komitelerine, işletme ve işletme birimlerinde bunların müdürlüklerine yapılacak atamalar ve bu görevlerden alınma işlemlerine ilişkin olarak Başbakan'a teklifte bulunma yetkisi Bakan'a aittir. Başbakan bu maddeyle ilgili yetkisini Bakan'a devredebilir. Atama yetkileri de dâhil olmak üzere Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın bu fıkra kapsamına giren işlemlere ilişkin 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamede yer alan yetkileri saklıdır.

(5) Bu Kanun uyarınca yapılacak özelleştirme, satış ve hisse devriyle ilgili işlemler aşamasında, Hazine Müsteşarlığının taraf olduğu veya garantör olduğu iç ve dış ikraz anlaşmaları çerçevesinde, ilgili elektrik üretim ve iletim tesislerinin finansmanı amacıyla gerçekleştirilen yatırımlardan doğan mali yükümlülükler, bu tesisleri devralan ilgili tüzel kişinin yükümlülükleri arasında yer almak üzere EÜAŞ, TEİAŞ, Hazine Müsteşarlığı ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı arasında yapılacak protokol ile tespit edilir.

Kamulaştırma

MADDE 19- (1) Elektrik piyasasında üretim veya dağıtım faaliyetlerinde bulunan önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin, önlisans ve lisansa konu faaliyetleri için gerekli olan kişilerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlara ilişkin kamulaştırma talepleri Kurum tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi hâlinde Kurul tarafından kamulaştırılmasına karar verilir ve bu karar kamu yararı kararı yerine geçer. Kamulaştırma işlemleri 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dâhilinde Kurum veya Maliye Bakanlığı ya da TEDAŞ tarafından yapılır. Bu durumda kamulaştırma bedelleri ile kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği diğer giderler kamulaştırma talebinde bulunan önlisans veya lisans sahibi tüzel kişi tarafından ödenir.

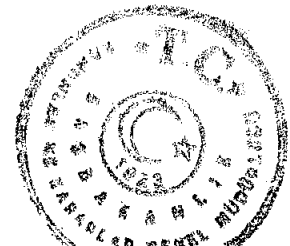
(2) Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti ve/veya üzerlerindeki sınırlı ayni hakları, üretim veya dağıtım tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu kurum veya kuruluşuna, bunların bulunmaması hâlinde ise Hazineye ait olur. Kamulaştırma bedeli önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişisi tarafından ödenerek tapuda Hazine adına tescil edilen veya niteliği gereği tapudan terkin edilen taşınmazlar üzerinde Maliye Bakanlığınca kamulaştırma bedelini ödeyen önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri lehine bedelsiz irtifak hakkı tesis edilir ve/veya kullanma izni verilir. İrtifak hakkının ve/veya kullanma izninin süresi önlisans veya lisansın geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

(3) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerce yeni dağıtım tesisleriyle ilgili yapılan kamulaştırmaların gerektirdiği kamulaştırma bedelleri ile diğer giderler tarifeler yoluyla geri ödenir.

(4) Önlisans sahibinin lisans alamaması ya da önlisans veya lisansın sona ermesi ya da iptali hâlinde, önlisans veya lisans sahibi tüzel kişiler tarafından ödenmiş bulunan kamulaştırma bedellerine ilişkin olarak aşağıdaki uygulamalar yapılır:

a) Dağıtım lisansının süresinin bitmesi nedeniyle sona ermesi hâlinde tarifeler yoluyla geri alınmayan kamulaştırma bedelleri kamulaştırılan taşınmazın mülkiyetine sahip olan kamu kurum veya kuruluşu tarafından ilgili şirkete iade edilir.

b) Kamulaştırılan taşınmazların üzerinde irtifak hakkı tesis edilmek ve/veya kullanma izni verilmek suretiyle başka bir önlisans sahibinin kullanımına bırakılması durumunda, kamulaştırma bedeli lehine irtifak hakkı tesis edilen ve/veya kullanma izni verilen önlisans sahibi tarafından kamulaştırma bedelini ödemiş olan tüzel kişiye ödenir.

c) 2942 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi uyarınca kamulaştırılan taşınmazın sahibi veya mirasçıları tarafından geri alınması durumunda, taşınmaz sahibi veya mirasçıları tarafından geri ödenecek bedel, kamulaştırma bedelini ödemiş olan tüzel kişiye ödenir.

(5) Kamu tüzel kişiliğini haiz önlisans veya lisans sahibi tüzel kişilerce yürütülen üretim, iletim veya dağıtım faaliyetleri için gerekli olan taşınmazlarla ilgili kamulaştırma işlemleri, bu tüzel kişiler tarafından yapılır ve kamulaştırılan taşınmazlar üretim, iletim veya dağıtım tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu tüzel kişileri adına tescil edilir.

(6) Özel hukuk tüzel kişileri tarafından faaliyette bulunma hakkı edinilen dağıtım bölgelerinde özelleştirme tarihi itibarıyla mevcut olan dağıtım tesislerinin bulunduğu ve bu tarih itibarıyla kamulaştırma kararları alınmamış veya kamulaştırma kararı alınmakla birlikte kamulaştırma işlemleri tamamlanmamış taşınmazların kamulaştırması TEDAŞ tarafından yapılır ve kamulaştırma bedelleri TEDAŞ tarafından ödenerek tapuda TEDAŞ adına tescil edilir.

(7) Özel hukuk tüzel kişilerin yürütülen üretim veya dağıtım faaliyetleri için gerekli olan Hazineye ait taşınmazlar dışındaki kamu kurum veya kuruluşlarına ait taşınmazlar, Kurul tarafından verilecek kamulaştırma kararı uyarınca Maliye Bakanlığınca 2942 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi uygulanarak temin edilir. Bu durumda kamulaştırma bedelleri ile kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği diğer giderler kamulaştırma talebinde bulunan özel hukuk tüzel kişisi tarafından ödenir. Bu taşınmazların mülkiyeti üretim veya dağıtım tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu kurum veya kuruluşuna, bunların bulunmaması hâlinde ise Hazineye ait olur.

(8) İrtifak hakkı, kullanma izni ve kiralamaya ilişkin olarak aşağıdaki uygulamalar yapılır.

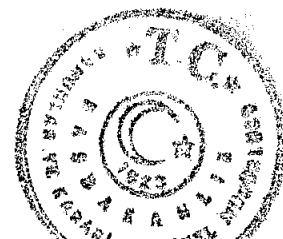
a) Piyasada üretim veya dağıtım faaliyetinde bulunan lisans veya önlisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri, faaliyetleri ile ilgili olarak Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesisi, kullanma izni verilmesi veya kiralama yapılabilmesi için Kurumdan talepte bulunur. Bu talebin Kurulca uygun görülmesi hâlinde, Maliye Bakanlığı ile önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri arasında önlisans veya lisans süresi ile sınırlı olmak üzere irtifak hakkı tesisi, kullanma izni veya kiralama sözleşmesi düzenlenir. Bu sözleşmelerde, sözleşmenin geçerliliğinin önlisans veya lisansın geçerlilik süresi ile sınırlı olacağı hükmü yer alır. İrtifak hakkı, kullanma izni veya kiralama bedelini ödeme yükümlülüğü, önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişisine aittir.

b) Piyasada kamu tüzel kişiliğini haiz önlisans veya lisans sahibi tüzel kişilerce yürütülen üretim, dağıtım veya iletim faaliyetleri için gerekli olan, Hazinesinin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlarla ilgili olarak irtifak hakkı tesisinin veya kullanma izni verilmesinin talep edilmesi hâlinde, Maliye Bakanlığı tarafından ilgili kamu tüzel kişileri lehine lisans süresince bedelsiz irtifak hakkı tesis edilir veya kullanma izni verilir.

Arz güvenliği

MADDE 20- (1) Bakanlık, elektrik enerjisi arz güvenliğinin izlenmesinden ve arz güvenliğine ilişkin tedbirlerin alınmasından sorumludur. Arz güvenliğine ilişkin görev ve sorumluluklar şunlardır:

a) TEİAŞ, iletim kısıtlarını asgari seviyeye indirecek şekilde iletim şebekesinin planlanmasından, tesisinden, işletilmesinden, sistem güvenilirliğinin muhafaza edilmesinden ve üretim kapasite projeksiyonu ile yirmi yıllık Uzun Dönem Elektrik Enerjisi Üretim Gelişim Planının hazırlanmasından sorumludur. TEİAŞ, sistem güvenilirliğinin muhafaza edilmesini teminen ve yeterli kapasite olmaması nedeniyle oluşabilecek bölgesel sistem ihtiyaçlarını karşılamak üzere, yan hizmetler anlaşmaları kapsamında yeni üretim tesisi yaptırmak veya mevcut üretim tesislerinin kapasitelerini kiralamak amacıyla ihale yapabilir. İhaleler çerçevesinde TEİAŞ tarafından ödenecek kapasite kiralama bedeli sistem işletim fiyatına yansıtılmak suretiyle, enerji bedeli ise kullanım amacına bağlı olarak dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği çerçevesinde piyasa katılımcıları tarafından veya ticari yan hizmetler anlaşmaları kapsamında sistem işletim fiyatına yansıtılmak suretiyle karşılanır. TEİAŞ tarafından yan hizmetler

anlaşmaları kapsamında kapasite kiralanması amacıyla yapılacak ihaleye ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

b) Son kaynak tedarik şirketleri ve serbest olmayan tüketicilerin elektrik enerjisi ve kapasite talebini karşılamakla yükümlü olan tedarik lisansına sahip şirketler, her yıl Aralık ayı sonuna kadar gelecek beş yıl için, tahmin ettikleri elektrik enerjisi puant güç taleplerini, ihtiyaç duydukları elektrik enerjisi miktarını, bu miktarın temini için yaptıkları sözleşmeleri ve ilave enerji veya kapasite ihtiyaçlarını Kuruma bildirmek zorundadır. Söz konusu enerji ve kapasite ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla üretim şirketleri ile veya tedarik şirketleri ile imzalanacak sözleşmelere ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından yönetmelikle düzenlenir.

c) Serbest tüketicilerin elektrik enerjisi talebini karşılayan tedarikçiler her yıl, serbest tüketicilerle yaptıkları sözleşmeler kapsamında enerjiyi temin edecekleri kaynakları, bir önceki yılın Aralık ayı sonuna kadar tedarikçi bazında Kuruma bildirmek zorundadır.

ç) Kurum, lisans verilen üretim tesislerinin gerçekleştirmelerinin izlenmesinden, ilgili mevzuat kapsamında bu tesislerin öngörülen zamanda devreye girmesi için gerekli önlemlerin alınmasından, TEİAŞ tarafından yapılacak arz-talep dengesi çalışmalarında kullanılmak üzere, beş yıl içerisinde işletmeye girecek ve arz hesabında dikkate alınacak lisanslı yeni üretim kapasite miktarlarının Bakanlığa düzenli aralıklarla bildirilmesinden sorumludur.

(2) Arz güvenliğinin temini için gerekli yedek kapasite de dâhil olmak üzere yeterli kurulu güç kapasitesinin oluşturulması amacıyla kapasite mekanizmaları oluşturulur. Kapasite mekanizmalarının oluşturulmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumun görüşü alınarak Bakanlık tarafından hazırlanan ve Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

(3) Arz güvenliğinin izlenmesi ve değerlendirilmesi için aşağıda belirtilen işlemler yapılır:

a) Gelecek yirmi yılı kapsayan Türkiye Elektrik Enerjisi Talep Projeksiyonu Raporu, her iki yılda bir Kalkınma Bakanlığı ve Kurum görüşleri de alınmak suretiyle Bakanlık tarafından hazırlanır ve yayımlanır.

b) TEİAŞ, Türkiye Elektrik Enerjisi Talep Projeksiyonu Raporunun yayımlanmasını müteakiben, gelecek yirmi yılı kapsayacak şekilde yapılan talep tahminini, mevcut arz potansiyelini, potansiyel arz imkânlarını, yakıt kaynaklarını, iletim ve dağıtım sisteminin yapısı ve gelişme planlarını, ithalat veya ihracat imkânlarını ve kaynak çeşitliliği politikalarını dikkate alarak enerji politikalarının belirlenmesinde yararlanmak üzere Uzun Dönem Elektrik Enerjisi Üretim Gelişim Planını hazırlayarak Bakanlığın onayına sunar. Bu plan onaylanmasını müteakip Bakanlık tarafından yayımlanır.

c) TEİAŞ, üretim kapasite projeksiyonu kapsamında her yıl gelecek beş yılı kapsayacak şekilde, Uzun Dönem Elektrik Enerjisi Üretim Gelişim Planına göre gerçekleştirmeler ile kısa ve orta dönem arz-talep dengesini belirleyerek Bakanlığa ve Kuruma sunar.

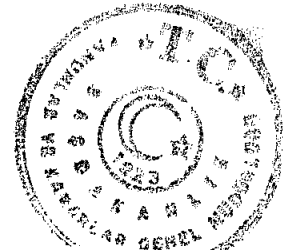
ç) Bakanlık, her yıl 31 Aralık tarihine kadar, yukarıda belirtilen çalışmaların ve Kurum tarafından hazırlanan Elektrik Piyasası Gelişim Raporunun sonuçlarına göre arz-talep dengesini, kaynak çeşitliliğini, iletim ve dağıtım sistemi ile üretim tesislerinin durumunu dikkate alarak Elektrik Enerjisi Arz Güvenliği Raporunu hazırlar ve Bakanlar Kuruluna sunar. Rapor, elektrik piyasasının gelişimi ve işleme hakkında değerlendirmeleri ve arz güvenliği açısından tespitleri, sorunları ve çözüm önerilerini kapsar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Tebliğat

MADDE 21- (1) Kurumca bu Kanuna göre yapılacak her türlü tebliğat hakkında 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır, ancak ilan edilen yapılacak tebliğatlar Resmi Gazetede yayımlanır.

Hizmet alımı

MADDE 22- (1) Elektrik enerjisi üretim, iletim ve dağıtım faaliyeti gösteren tüzel kişiler, gerekli hallerde üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin işletilmesi ve bakım-onarım işlerini hizmet alımı yoluyla yaptırabilirler. Hangi faaliyetlerin hizmet alımı yoluyla yaptırılabilceği Kurul tarafından belirlenir.

Bağlantı görüşü

MADDE 23- (1) TEİAŞ ve dağıtım şirketleri, her yıl, takip eden beş yıl için kısa vadeli ve takip eden on yıl için uzun vadeli olmak üzere sistemlerine bağlanabilecek bölgesel üretim tesisi kapasitelerini yayımlar. Bu şekilde yayımlanan bölgesel kapasiteler dışında üretim tesislerine bağlantı görüşü verilmez. Arz güvenliğinin sağlanması amacıyla Bakanlık ve piyasada rekabetin geliştirilmesi amacıyla Kurum tarafından talep edilmesi hâlinde, TEİAŞ ve dağıtım şirketleri, belirledikleri kapasiteleri ve bağlantı noktalarının sayısını sistem koşullarını dikkate alarak artırır.

Rölekasyon

MADDE 24- (1) Mülga 4628 sayılı Kanun ve 5346 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilecek hidroelektrik santral projeleri ile 4283 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yerli kaynaklara dayalı elektrik üretimi amacıyla yapılacak yatırımlarda, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ancak yapımı henüz tamamlanmamış su kullanım anlaşmalarının ilişkin olduğu projeler de dâhil olmak üzere, demiryolu ulaşım güzergahının değiştirilmesinin zorunlu olduğu hâllerde, rölekasyon işi, su altında kalacak mevcut demiryolunun kamulaştırma bedeli alınarak demiryolunun bağlı olduğu idare tarafından yapılır.

Vergi ve harçlar

MADDE 25- (1) DSİ tarafından 26/6/2003 tarihinden itibaren yapılmış olan ve ortak tesis yatırım bedeli geri ödemesi ihtiva etmeyen su kullanım hakkı ve işletme esaslarına ilişkin anlaşmalar ile ilgili olarak düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden ve yapılan işlemler harçtan müstesnadır.

EÜAŞ'ın hak ve yükümlülükleri

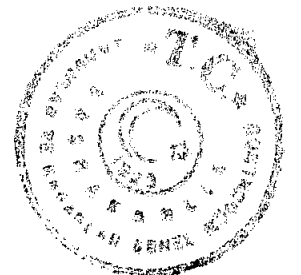
MADDE 26- (1) EÜAŞ; DSİ bünyesindeki üretim tesislerini bu Kanun hükümlerine göre devralır; mülga TEAŞ'tan devralınan ve özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilere devri yapılmamış üretim tesislerini kendisi ve/veya bağlı ortaklıkları ile diğer kamu üretim şirketleri vasıtasıyla işletir ya da gerektiğinde sistemden çıkarır.

(2) EÜAŞ, mevcut sözleşmeler kapsamında işletme hakkı devri yoluyla özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilere devri yapılmış veya yapılacak tesis ve işletmelerin ve bunlara yapılacak ilave, ikame ve idame yatırımlarının mülkiyetini muhafaza eder.

(3) EÜAŞ mevcut ve devralacağı tesislere ilişkin her türlü iyileştirme, kapasite artışı, yenileme, ikame ve idame yatırımlarını yapar.

(4) Bakanlığın uygun görüşü ile EÜAŞ, yeni yapılacak üretim tesisleri için özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiler ile ortaklıklar kurabilir.

(5) Bakanlık ve Kurum, EÜAŞ'ın etkin bir üretim kompozisyonu oluşturmasını sağlamak ve üretimden kaynaklanan bir mali yük ortaya çıkmamasını teminen, enerji piyasasında faaliyet gösteren diğer kamu iktisadi teşebbüslerinin mali yapılarını olumsuz etkilemeyecek şekilde, Kalkınma Bakanlığının ve Hazine Müsteşarlığının da görüşlerini almak suretiyle her türlü önlemi almakla yetkili ve yükümlüdür.

TETAŞ'ın hak ve yükümlülükleri

MADDE 27- (1) TETAŞ, mevcut sözleşmeler kapsamında imzalanmış olan enerji alıŖ ve satıŖ anlaşmalarını yürütür. Mevcut imtiyaz ve uygulama sözleşmeleri kapsamında enerji alıŖ ve satıŖ anlaşmaları imzalayabilir, Hükümetler arası anlaşmalar kapsamında elektrik enerjisi ithalat veya ihracat anlaşmaları imzalayabilir.

(2) TETAŞ, bu Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında elektrik enerjisi ve kapasitesi alım ve satımına ilişkin ikili anlaşmalar yapar ve yürütür, organize toptan elektrik piyasalarında faaliyette bulunabilir.

(3) TETAŞ, dağıtım şirketlerine tarifesi düzenlemeye tabi olan tüketiciler için toptan satıŖ tarifesinden elektrik enerjisi satar.

(4) TETAŞ'ın tarifesi düzenlemeye tabi olmayan tüketiciler için dağıtım şirketlerine elektrik enerjisi satıŖına ilişkin fiyat, hüküm ve şartlar taraflar arasında serbestçe belirlenir.

(5) Kurul tarafından son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarikçiler, son kaynak tedarikçisi kapsamındaki müşteriler için temin ettiği elektrik enerjisinin en az yarısını TETAŞ'tan temin etmekle yükümlüdür.

(6) Dağıtım şirketleri, genel aydınlatma ile teknik ve teknik olmayan kayıplarından dolayı enerji ihtiyaçlarını TETAŞ'tan temin ederler.

(7) Bakanlık ve Kurum, TETAŞ'ın alım yükümlülüklerini tam olarak karşılayabilmesi ve bu yükümlülüklerden kaynaklanan herhangi bir mali yükün ortaya çıkmamasını teminen, enerji piyasasında faaliyet gösteren diğer kamu iktisadi teşebbüslerinin mali yapılarını olumsuz etkilemeyecek şekilde, Kalkınma Bakanlığının ve Hazine Müsteşarlığının da görüşlerini almak suretiyle her türlü önlemi almaya yetkili ve yükümlüdür.

Yatırım bedellerinin güncellenmesi

MADDE 28- (1) Mevcut sözleşmeleri çerçevesinde faaliyet gösteren ve DSİ katılım payları tarife yoluyla TETAŞ tarafından ödenen işletmedeki yap-işlet-devret modeli hidroelektrik santrallerin sözleşmelerinde ABD Doları cinsinden yer alan DSİ enerji katılım payları, sözleşmede yer aldığı miktarda ödeme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz kuru üzerinden her işletme yılının sonunda DSİ'ye ödenir.

(2) Mülga 4628 sayılı Kanun kapsamında kurulmuş ve kurulacak olan hidroelektrik santraller için imzalanan su kullanım hakkı anlaşması hükümleri çerçevesinde DSİ'ye ödenecek olan enerji hissesi katılım payının hesabında esas alınacak tesis bedeli, tek veya çok maksatlı tesislerde tesisin ihaleye esas ilk keşfi;

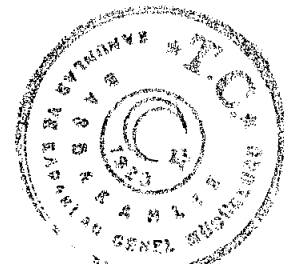
a) Enerji tesisini ihtiva ediyorsa, tesisin DSİ tarafından yapılan kısmın ilk keşif bedeli,

b) Enerji tesisini ihtiva etmiyorsa, ortak tesise ait ilk keşif bedeli,

TEFE/ÜFE ile su kullanım anlaşmasının yapıldığı tarihe getirilmiş olan bedelin yüzde otuzundan fazlasını geçemez ve (b) bendi kapsamına giren tesislerde, DSİ tarafından enerji tesisine harcanan miktar var ise TEFE/ÜFE ile hesaplanarak ayrıca enerji hissesi katılım payına ilave edilir. İlk keşif bedelinin güncellenmesinde, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre ihale edilen işlerde keşif yılının Ocak ayında yayınlanan TEFE/ÜFE değeri, imzalanan su kullanım hakkı anlaşmalarında bedel belirlenmişse bu bedelin hesabında kullanılan TEFE/ÜFE değeri, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihale edilen işlerde teklifin yapıldığı tarihten bir ay önceki TEFE/ÜFE değerleri esas alınır. Proje ile ilgili kamulaştırmalar için yapılmış ve yapılacak olan ödemelerin TEFE ile su kullanım anlaşması tarihine getirilmiş bedelinin enerji hissesine düşen miktarının tamamı şirket tarafından ödenir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 29- (1) 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 6/C maddesinin dördüncü ve altıncı fıkraları ile geçici 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 12 nci maddesinin (d) fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

Atflar

MADDE 30- Diğer mevzuatta, mülga 4628 sayılı Kanuna yapılan atflar, bu Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılır.

ALTINCI BÖLÜM **Geçici ve Son Hükümler**

Ulusal tarife uygulaması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Düzenlemeye tâbi tarifeler üzerinden elektrik enerjisi satın alan tüketicileri, dağıtım bölgeleri arası maliyet farklılıkları nedeniyle var olan fiyat farklılıklarından kısmen veya tamamen koruyacak şekilde tesis edilmiş ve uygulamaya ilişkin hususları Kurum tarafından hazırlanan tebliğ ile düzenlenmiş fiyat eşitleme mekanizması 31/12/2015 tarihine kadar uygulanır. Tüm kamu ve özel dağıtım şirketleri ile 10 uncu maddenin dördüncü fıkrası uyarınca kurulan tedarik şirketleri fiyat eşitleme mekanizması içerisinde yer alır.

(2) 31/12/2015 tarihine kadar ulusal tarife uygulamasının gerekleri esas alınır ve ulusal tarifede çapraz sübvansiyon uygulanır. Ulusal tarife Kurumca hazırlanır ve Kurul onayıyla yürürlüğe girer.

(3) 31/12/2015 tarihine kadar tüm hesaplar ilgili mevzuata göre ayrıştırılarak tutulur.

(4) Bu maddede yer alan sürelerin uzatılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Yap-işlet-devret sözleşmesi

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 3096 sayılı Kanun hükümlerine göre Bakanlık ile yap-işlet-devret sözleşmesi yapmış olan fakat işletmeye girmeden sözleşmelerini sonlandırmış veya sonlandıracak şirketlerin, bu Kanun kapsamında lisans alarak faaliyetlerini sürdürmelerini teminen sözleşme kapsamında yap-işlet-devret tesislerinin kurulması için lehlerine irtifak hakkı tesis edilmiş olan Hazine taşınmazları, üzerindeki tesislerin değeri dikkate alınmaksızın rayiç bedeli üzerinden Maliye Bakanlığınca bu şirketlere doğrudan satılabilir.

Özelleştirilen tesislere yönelik vergi teşvikleri

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Elektrik dağıtım şirketleri ile elektrik üretim tesis ve/veya şirketlerinin özelleştirilmesi çalışmalarını kapsamında 31/12/2023 tarihine kadar yapılacak devir, birleşme, bölünme, kısmî bölünme işlemleriyle ilgili olarak ortaya çıkan kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu madde kapsamında yapılacak işlemler nedeniyle zarar oluşması hâlinde bu zarar kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaz. Yapılan bu bölünme işlemleri 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında yapılan bölünme işlemi olarak kabul edilir.

(2) Bu madde kapsamında yapılacak teslim ve hizmetler katma değer vergisinden müstesnadır. Söz konusu teslim ve hizmet ifalarıyla ilgili olarak yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler nedeniyle hesaplanan katma değer vergisinden indirilir. İndirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi iade edilmez. Bu madde kapsamına giren işlemlerde 6102 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanmaz.

Arz güvenliğinin sağlanmasına yönelik teşvikler

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Kısa dönemde gerekli arz kapasitesinin yeterli bir yedekle oluşturulması amacıyla 31/12/2015 tarihine kadar ilk defa işletmeye girecek üretim lisansı sahibi tüzel kişilere aşağıdaki teşvikler sağlanır. Bu sürenin uzatılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir.

a) Üretim tesislerinin, işletmeye giriş tarihlerinden itibaren beş yıl süreyle iletim sistemi sistem kullanım bedellerinden yüzde elli indirim yapılır.

b) Üretim tesislerinin yatırım döneminde, üretim tesisleriyle ilgili yapılan işlemler ve düzenlenen kâğıtlar damga vergisi ve harçtan müstesnadır.

Elektrik Enerjisi Fonu

GEÇİCİ MADDE 5- (1) 3096 sayılı Kanun çerçevesinde gerçekleştirilmiş olan projeler kapsamında ilgili şirketlerle mülga Elektrik Enerjisi Fonu arasında imzalanan Fon Anlaşmaları gereğince, Fon tarafından sağlanan ve sağlanacak olan ve şirketlerin satış tarifelerine yansıtılmak suretiyle, şirketlere ilave kaynak sağlanarak Fona geri ödenmesi öngörülen kredilerin geri ödenmesinde faiz uygulanmaz.

Genel aydınlatma

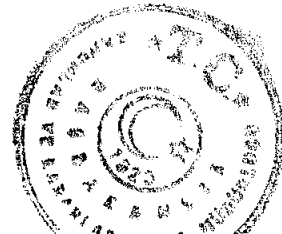
GEÇİCİ MADDE 6- (1) Genel aydınlatma kapsamında aydınlatılan yerlerde gerçekleşen aydınlatma giderlerinin yüzde sekseni Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten, geriye kalan yüzde yirmilik kısmı belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde ilgili belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından, bu sınırlar dışında ise ilgili il özel idaresi payından kesinti yapılmak üzere 31/12/2015 tarihine kadar karşılanır.

(2) Bakanlığın belirleyeceği temsilcinin başkanlığında dağıtım şirketi, ilgili belediye ve/veya il özel idaresi temsilcilerinden oluşan aydınlatma komisyonunun genel aydınlatma kararı vereceği bölgelere ilişkin gerekli yatırımlar dağıtım şirketince yapılır.

(3) Güvenlik amacıyla yapılan sınır aydınlatmalarına ait tüketim ve yatırım giderleri, İçişleri Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten, toplumun ibadetine açılmış ve ücretsiz girilen ibadethanelere ilişkin aydınlatma giderleri ise Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

(4) TEDAŞ, belirli dönemler itibarıyla dağıtım şirketleri tarafından gönderilen faturalardaki tüketim miktarı ve bedellerinin gerçek durumu gösterip göstermediğine ilişkin olarak dağıtım şirketleri nezdinde gerekli denetimleri yapar. Yapılan denetimler sonucunda dağıtım şirketine fazla ödeme yapıldığının tespit edilmesi halinde, fazla yapılan ödeme tutarı, ödemenin yapıldığı tarih ile geri alındığı tarih arasında geçen süreye 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranı dikkate alınarak hesaplanan faiz ile birlikte bir ay içinde ödenmesi ilgili dağıtım şirketinden istenir. Bu süre içerisinde ödeme yapılmaması halinde söz konusu ödeme tutarı dağıtım şirketinin cari dönem alacaklarından mahsup edilir. Bu suretle de tahsil edilemeyen alacaklar Bakanlığın bildirim üzerine vergi daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Fazla ödemeler nedeniyle yapılan tahsilatların yüzde sekseni genel bütçeye gelir kaydedilir, geriye kalan yüzde yirmilik kısmı ise ilgili mahalli idarelere aktarılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin tereddütleri gidermeye ve gerektiğinde usul ve esas belirlemeye Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlık yetkilidir.

(5) Bakanlık bu maddenin birinci fıkrası kapsamındaki ödemelere ilişkin gerekli düzenlemeleri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde yapar. Bu süre zarfında, genel aydınlatma tüketim giderlerinin ödenmesine ilişkin iş ve işlemler, mülga 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun geçici 17 nci maddesine ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülür. Mülga 4628 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesi uyarınca Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yapılan ödemelere ilişkin denetim, takip ve tahsilat işlemleri bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamında yapılır.

(6) Aydınlatmayla ilgili ölçüme ilişkin teknik esaslar ile ödemeye, kesinti yapılmasına, uygulamaya ve denetime ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

Otoprodüktör lisansının üretim lisansına dönüştürülmesi

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Otoprodüktör lisansı sahibi tüzel kişilere, mevcut lisanslarındaki hakları korunarak 31/12/2012 tarihine kadar resen ve lisans alma bedeli alınmaksızın üretim lisansı verilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra Kuruma otoprodüktör lisansı başvurusunda bulunulamaz; yapılmış başvurular üretim lisansı kapsamında değerlendirilir.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce özelleştirilen kuruluşlar tarafından işletilmekte olan tesisler için, mülga 4628 sayılı Kanun hükümlerine göre verilen otoprodüktör lisansları üretim lisansına dönüştürülür ve satış/işletme hakkı devir sözleşmelerinde belirlenen hususlar üretim lisansına dercedilir. Lisans sahipleri, bir takvim yılı içinde elektrik enerjisi üretim miktarının en fazla yüzde yirmisini piyasada satabilir. Arz güvenliği açısından ihtiyaç duyulacak hâllere münhasır olmak üzere, Kurul bu oranı artırabilir.

Üretim tesislerinin çevre mevzuatıyla uyumlu hâle getirilmesi

GEÇİCİ MADDE 8- (1) EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarına ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerine, bunların özelleştirilmeleri halinde de geçerli olmak üzere, çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanması amacıyla 31/12/2018 tarihine kadar süre tanınır. Bu sürenin uzatılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu süre zarfında ve önceki dönemlere ilişkin olarak bu gerekçeyle, EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarında ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerinde, bunların özelleştirilmeleri halinde de geçerli olmak üzere, elektrik üretim faaliyeti durdurulamaz, idari para cezası uygulanmaz.

İşletmeye geçmemiş ya da geçmemiş lisanslara yönelik işlemler

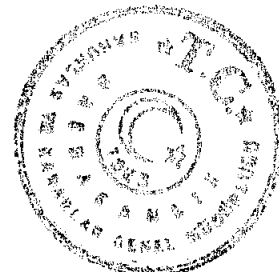
GEÇİCİ MADDE 9- (1) Kurumdan aldığı üretim lisansına derç edilen inşaat öncesi süresi henüz sona ermemiş veya bu süre sona erdiği hâlde bu süre içerisinde yerine getirmesi gereken yükümlülükleri ikmal edemeyen tüzel kişilerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden bir ay içerisinde lisansları Kurum tarafından resen sona erdirilerek var ise kalan inşaat öncesi sürelerine altı ay eklenmek suretiyle bulunacak süre kadar süreli, yok ise altı ay süreli önlisans verilir.

(2) Lisans sahibi tüzel kişiler lisanslarına derç edilmiş inşaat öncesi süre içerisinde söz konusu lisansları kapsamında yapılması gereken kamulaştırma ve demiryolu rölekasyon işlemlerinin bu süre içerisinde tamamlanamayacağını Kuruma gerekçeleriyle belgelendirmeleri ve bu gerekçelerin Kurul tarafından kabul edilmesi durumunda söz konusu lisanslar önlisansa dönüştürülmez.

(3) Mevcut üretim veya otoprodüktör lisanslarını ya da lisans başvurularını sonlandırmak isteyen tüzel kişilerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden bir ay içerisinde Kuruma başvurularını hâlinde lisansları veya başvuruları sonlandırılarak teminatları iade edilir.

Mevcut lisans başvurularının önlisansa dönüştürülmesi

GEÇİCİ MADDE 10- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kurumca henüz sonuçlandırılmamış üretim lisansı başvuruları, önlisans başvurusu olarak değerlendirilir ve sonuçlandırılır.

Tedarik lisansı verilmesi

GEÇİCİ MADDE 11- (1) Toptan satış ve perakende satış lisansı sahibi tüzel kişilere, mevcut lisanslarındaki hakları korunarak resen ve bedel alınmaksızın tedarik lisansı verilir.

Son kaynak tedariki

GEÇİCİ MADDE 12- (1) Dağıtım şirketleri, 31/12/2012 tarihine kadar geçerli olmak üzere, tedarik lisansı alarak bölgesindeki son kaynak tedarikçisi olarak faaliyet göstermekle yükümlüdür.

Hazine yatırım garantisi

GEÇİCİ MADDE 13- (1) 3096 sayılı Kanun, 3996 sayılı Kanun ve 4283 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen yatırımlara Hazine yatırım garantisi verilmez.

Kamu yararı ve faaliyet durdurma

GEÇİCİ MADDE 14- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce geçerli bir üretim lisansına dayalı olarak santral inşaatına başlamış ancak lisansı herhangi bir sebeple iptal edilmiş veya durdurulmuş olan lisans sahiplerine; Bakanlıkça üretim tesisi yatırımının geri dönülemez bir noktaya geldiğinin tespit edilmesi ve kamu yararı görülmesi şartıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Kuruma başvurulması halinde Kurum tarafından lisans verilir.

(2) Üretim faaliyeti için alınması gerekli diğer ruhsat, izin gibi işlemler, lisans alma tarihinden itibaren iki yıl içerisinde tamamlanmaya kadar başvuru sahipleri faaliyetlerine devam ederler. Bu süre içerisinde gerekli izinleri alamayanların faaliyetleri, bu izinler tamamlanmaya kadar durdurulur.

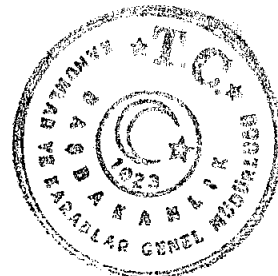
(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir.

Faaliyetlerin ayrıştırılması

GEÇİCİ MADDE 15- (1) Dağıtım şirketi tarafından yürütülmekte olan perakende satış faaliyeti, 1/1/2013 tarihinden itibaren, ilgili dağıtım şirketinin ortaklarınca aynı kontrol yapısıyla kurulan tedarik şirketi tarafından yerine getirilir.

Yürürlük

MADDE 31- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

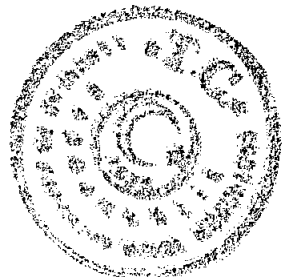

GENEL GEREKÇE

Elektrik piyasası reformu 2001 yılında yapılmış olup, reformun ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun ana amaçlarının rekabetin mümkün olduğu sektör segmentlerinde bu rekabetin önündeki engellerin kaldırılması ve rekabetin oluşacağı bir piyasa yapısının ve kurallarının hüküm süreceği bir çerçevenin oluşturulması; rekabetin mümkün olmadığı sektör segmentlerinde ise tüm taraflara eşit yaklaşımı temin eden tarafsız bir düzenleme olduğu ve nihai amacın da bu şekilde tüketicilere en düşük maliyetli elektriği kullanma imkânı sağlanması ile arz güvenliğini garanti altına alacak bir yatırım ortamının temini olduğu gözönünde bulundurulduğunda; 4628 sayılı Kanunun mevcut hâliyle ve içerdiği düzenlemeler ile piyasa aktörlerinin ve düzenleyici kurumların 2001 yılından beri kat ettiği bazı gelişmeleri kapsayamadığı görülmüştür. Ayrıca enerji konusunun Dünya gündemine oturduğu ve ülkemiz gündemindeki ağırlığını koruduğu son on yıl içinde, ülkemiz enerji ve özellikle elektrik piyasası büyük ve hızlı bir gelişme kaydetmiştir. Birincil düzenleme olması nedeniyle piyasa aktörlerine geleceğe yönelik yol gösterici olması ve ikincil mevzuata da dayanak teşkil etmesi gereken Kanunun reformun hedefleri doğrultusunda piyasa gelişmelerinin önünde olması gerektiği açıktır.

Diğer taraftan müktesebatını uyumlaştırmakla yükümlü olduğumuz Avrupa Birliği, mevcut Kanunun yürürlük tarihi olan 2001 yılından sonra üç defa yönerge çıkarmış, enerji ve özellikle elektrik piyasası mevzuatında yeni amaç ve hedeflere yönelen yeni bir piyasa yapılanması öngörmüştür. Bu çerçevede ulusal mükellefiyetlerin yerine getirilmesi hususundaki tereddütleri gidermek amacıyla bazı hususların kanunda düzenlenmesinde hem yatırım ortamının geliştirilmesi hem de hukuki belirlilik ilkesinin temini bakımından gereklilik olduğu değerlendirilmektedir.

Elektrik piyasasında yatırımların gerçekleştirilebilirliği bakımından mevcut Kanunda yer alan bazı hükümlerin yeniden düzenlenmesi ve kamu kurum ve kuruluşlarınca uygulanmasına aşına olunan önlisans ve benzeri uygulamaların elektrik piyasasında da düzenlenmesi yoluna gidilmiş, arz güvenliği teminine ilişkin bazı hükümler uygulamada edinilen tecrübe dikkate alınarak yeniden gözden geçirilmiş ve sektörün ihtiyaçları ile uygulamada karşılaşılan sorunlar dikkate alınarak bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin yapılması Kanunun amacı olarak düzenlenmiştir.

MADDE 2- Madde ile, Kanunun kapsamı, elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı, toptan veya perakende satışı, ithalat ve ihracatı, piyasa işletimi ile bu faaliyetlerle ilişkili tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülükleri olarak belirlenmiştir.

MADDE 3- Madde ile, 4628 sayılı Kanunda yer alan “Dağıtım yönetmeliği”, “Dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği”, “Müşteri hizmetleri yönetmeliği”, “Şebeke yönetmeliği”, “Yan hizmetler yönetmeliği” tanımları tanımlar maddesinden çıkarılarak piyasa gelişmelerine paralel olarak yönetmelik ad veya kapsamlarında değişiklik yapılması gerekmesi hâlinde kanuni engel ile karşılaşılmaması hedeflenmiştir.

Üretim gelişim planı tanımı Kanun metni içerisinde ayrıntılı tanımlandığı için tanımlardan çıkarılmıştır.

Serbest tüketicinin karşıtı serbest olmayan tüketici için ayrı tanım yapmaya gerek olmadığından, tanımın daha sonra uygulamada yanlış anlam ve uygulamalara sebebiyet vermemesi için bu tanım da metinden çıkarılmıştır.

4628 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (40) numaralı alt bendinde bir arada tanımlanan bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları tarafları ve fonksiyonu birbirinden farklı iki anlaşmadır. Bu nedenle ayrı tanımlanmaları ve düzenlenmeleri gerektiği değerlendirilerek (a) bendinde bağlantı anlaşmaları tanımlanmıştır.

(d) bendi ile, 4628 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (28) numaralı alt bendinde dağıtım sistemi tanımında dağıtım şirketleri sistemin mülkiyetine sahip olmadığından eski düzenlemede yer alan “ve/veya sahip olduğu” ifadesi çıkarılarak söz konusu ibare yeniden tanımlanmıştır.

(f) bendi ile, dağıtım tesislerinin tanımına hem tüketim tesisleri ilave edilmiş hem de mevcut durum gözetilerek tesisler iki taraf sınıri dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu hükümlerle üretim ve tüketim tesislerinin bitim noktası dağıtım sisteminin başlangıç noktası olarak düzenlenmiştir. Ayrıca dağıtım sisteminin özellikle bireysel kullanıcı bakımından hangi noktaya kadar uzandığı belirlenerek dağıtım sistem operatörünün sorumluluk sahası netleştirilmiştir. Son olarak dağıtım şirketlerince tesis edilecek sayaçlar ile tarife kapsamında devralınacak sayaçlar da dağıtım tesisinin bir parçası olarak tanımlanmıştır.

(ı) bendi ile, genel aydınlatma tanımı uygulamada kolaylık sağlaması bakımından tanımlar kısmına ilave edilmiştir.

(m) bendi ile, iletim tesisi tanımına TEİAŞ’ın asli görevi olan iletim sisteminin güvenli işletilmesini teminen görev sahası sınırlarının tanımı daha açık hâle getirilmesi için “üretim veya tüketim tesisi şalt sahasından sonraki nihayet direğinden” ifadesi eklenmiştir.

(t) bendi ile, merkezi uzlaştırma kuruluşu tanımlanmıştır. Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketinin faaliyetleri kapsamında piyasada oluşacak alacakların tahsili ve borçların ödenmesine ilişkin katılımcıların güvence altına alınması için geliştirilmiş olan teminat mekanizmasını işletecek yetkili kuruluşa veya bankaya ilişkin tanımlama getirilmiştir.

(u) bendi ile, 4628 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (8) numaralı alt bendinde “Mevcut sözleşmeler” tanımında yer alan “Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten” ifadesi 4628 sayılı Kanunun yürürlük tarihini ifade ettiği için “20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten” şeklinde değiştirilmiştir.

(v) bendi ile, organize toptan elektrik piyasaları tanımlanmıştır. Piyasa tasarımı

kapsamında yer alan piyasa bileşenlerine ek olarak, piyasa katılımcılarının uzun vadeli risk yönetimi yapmalarını sağlayacak, uzun vadeli fiyat sinyali oluşturacak ve doğru yatırım kararlarının alınması için uygun ortamı sağlayacak finansal piyasaların işlerlik kazanması amaçlanmaktadır.

(y) bendi ile, önlisans tanımlanmış olup, Türk idare teşkilatında izin-önizin uygulamasına paralel şekillendirilen önlisansın üretim faaliyeti göstermek isteyen kişilere yönelik ve lisans kapsamında yapılacak üretim tesisinin kurulması öncesi tüm idari ve bürokratik iş ve işlemlerin tamamlanması aşaması olarak tanımlanmasına özen gösterilmiştir.

(aa) bendi ile, piyasa tanımına piyasa faaliyeti olarak kabul edilen piyasa işletim faaliyeti eklenmiş, dağıtım sayaç hizmetine dönüşen perakende satış hizmeti metinden çıkarılmıştır.

(bb) bendi ile, serbest tüketici tanımlanmış olup, organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğine Kanunla tanınan bu hak tanıma eklenmiştir.

(cc) bendi ile, sertifika sahibi denetim şirketi tanımı yapılmak suretiyle taşra teşkilatı bulunmayan Kurumun, ilgili madde de düzenlenmiş olan dağıtım yatırımlarının denetimi hususunda sertifika verebilmesine ilişkin hükümler açıklığa kavuşturulmuştur.

(çç) bendi ile, 4628 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (42) numaralı alt bendinde yalnızca “kontrol anlaşması” olarak yer alan ibare uygulamada kazanılan alışılmışlık ve kontrol anlaşması tabirinin şirketler hukukunda başka anlamlara da gelebilmesi nedeniyle “sistem kontrol anlaşması” olarak değiştirilmiş, yine mevcut Kanunda yer alan “amacıyla” ibaresi yerine anlaşma içeriğinin somutlaştırılmasına yönelik “sağlayacak hükümleri içeren ve” ibaresi kullanılmıştır.

(dd) bendi ile, üretim veya dağıtım şirketlerinin iletim veya dağıtım sistemini kullanmalarına yönelik imzalanacak olan sistem kullanım anlaşması tanımlanmıştır.

(ee) bendi ile, son kaynak tedariki tanımlanmış olup, bu kaynaktan sadece serbest tüketicilerin yararlanması ön koşul olarak benimsenmiş, serbest tüketici olduğu hâlde elektrik enerjisi veya kapasitesini bölgesinde bulunduğu dağıtım şirketince kurulan tedarik lisansı sahibi şirket dışında başka bir tedarikçiden fiili sebepler veya hukuki sebepleri de içeren herhangi bir sebeple tedarik edemeyen kişilere arızı olarak sağlanacak elektrik enerjisi tedarigi olarak düzenlenmiştir. Serbest tüketici olup elektrik enerjisini bölgesinde bulunduğu dağıtım şirketince kurulan tedarik lisansı sahibinden temin edenlerin tercihlerini o şekilde kullandığı kabul edilecektir. Tedarikçi tercihini başkasından yana kullandığı hâlde ortaya çıkan nedenlerden dolayı elektrik veya kapasite temin edemeyen veya anlaşması olmasına rağmen fiili veya hukuki nedenlerle temin ilişkisi aksayan kişilerin son kaynak tedarikinden yararlanması düzenlenmiştir. Burada birden çok tarife düzenlenebilecektir.

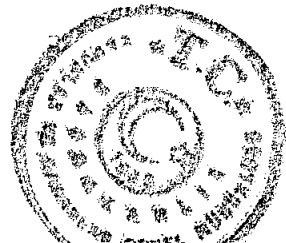
(ğğ) bendi ile, tedarik kavramı tanımlanmıştır.

(hh) bendi ile, tedarikçi tanımında yapılan değişikliklerle toptan satış ve perakende satış lisansı tedarik lisansı altında birleştigiinden tedarik lisansı ibaresi yazılmış, kaldırılan otoprodüktör ve otoprodüktör grubu lisansı tanımdan çıkarılmıştır.

(ıı) bendi ile, tedarik şirketi kavramı tanımlanmış ve bu şekilde serbest tüketici limitinin sifıra inmesi ile birlikte toptan ve perakende satış lisansı arasında haklar ve piyasada yürütebilecekleri faaliyetler bakımından fark kalmayacağı dikkate alınarak usul ekonomisi ilkesi gereği tedarik lisansı altında birleştirilmeleri öngörülmüştür.

(kk) bendi ile, tesis tanımlanmış, işlev yerine faaliyet ibaresi kullanılmış, ayrıca piyasada iletim ve dağıtım gibi alt segmentleri kapsamak üzere şebeke ifadesine yer verilmiştir.

(öö) bendi ile, uluslararası enterkonneksiyon tanımlanmış olup, 4628 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (53) numaralı alt bendinde uluslararası enterkonneksiyon şartı tanımında eski metne göre yapılan değişiklik ile ulusal elektrik sisteminin diğer ülkelere ait elektrik sistemleri ile yapılan bağlantıları için yurtdışında oluşturulacak izole bölge sistemi uygulamasına paralel olarak ülkemiz içerisinde oluşturulacak izole bölge de tanıma eklenmiştir.

MADDE 4- Birinci fıkraya ile, piyasada yürütülebilecek faaliyetler belirlenmiş ve piyasa işletim faaliyeti kapsama dâhil edilmiştir.

İkinci ve üçüncü fıkralarda yapılan düzenlemelerde 4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan düzenlemeler mevcut hâliyle korunmuştur.

4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan düzenleme kaldırılmış veya ilgili maddelere taşınmak suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 5- Madde ile, lisansa ilişkin hükümler içerik olarak mevcut Kanunla aynı olacak şekilde korunmuştur.

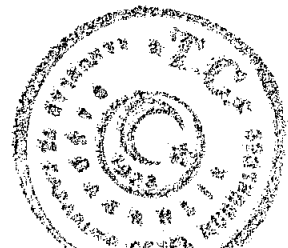
Birinci fıkraya ile, elektrik piyasasında faaliyet göstermek isteyen tüzel kişilerin Kanun hükümleri uyarınca lisans almak zorunda oldukları düzenlenmiş olup, lisansların verilmesi, yürürlüğü ve sona erdirilmesi esnasında uyulacak usullerin yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

İkinci fıkraya ile, verilecek olan lisansların tabi olacağı esaslar düzenlenmiştir. (a) bendinde söz konusu faaliyetlerin birden çok tesiste yürütülecek olması hâlinde her bir tesis için ayrı alınacağı; (b) bendinde birden çok tesis için lisans almış olan tüzel kişilerin her bir tesis için ve her bir lisans kapsamında ayrı hesap ve kayıt tutacağı; (c) bendinde lisanslarda azami sürenin kırk dokuz yıl, üretim, iletim ve dağıtım lisanslarında asgari sürenin on yıl olacağı; (ç) bendinde lisans sahibi tüzel kişilerin lisans alması, yenilenmesi, tadili, suret çıkarılması aşamalarında Kuruma bedellerini ödeyecekleri; (d) bendinde lisans sahibi tüzel kişilerin kurumca denetimleri esnasında ortaya çıkabilecek problemleri önlemek ve denetim sürecinin sağlığı açısından bu denetim esnasında ihtiyaç duyulabilecek her türlü bilgi ve belgenin Kuruma zamanında, tam ve doğru olarak sağlanacağı; (e) bendinde lisans almış olan tüzel kişilerin kendi faaliyet alanlarını ilgilendiren ve düzenleyen tüm diğer mevzuat hükümlerine de uymakla sorumlu oldukları; (f) bendinde uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenmek üzere birden çok yapı veya müstemilatının yüzeylerinde tesis edilen aynı tür yenilenebilir enerji kaynağına dayalı üretim tesislerinin tek üretim lisansı kapsamında değerlendirilebileceği hüküm altına alınmıştır. Bu hükümle yenilenebilir enerjinin desteklenmesi amaçlanmıştır.

Üçüncü fıkraya ile, 4628 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan piyasa katılımcılarının ortaklık yapılarında değişiklik olması hâlinde Kurul onayına dair düzenlemenin çıkarılması sonucu piyasa payının takip edilmesinde ortaya çıkacak boşluğu doldurmak üzere, ortaklık yapılarında halka açık şirketlerde yüzde beş, diğerlerinde yüzde on veya daha fazla sermaye payı değişikliklerinin Kuruma bildirilmesi zorunluluğu getirilmiştir. Böylece ortaklık yapılarının değişimine izin verilmesi yönteminden vazgeçilerek Kanunun amacı olan piyasada aşırı konsantrasyonu önleyecek bir yapının oluşmasının belirlenmesine yönelik daha etkili bir izleme yapısına geçilmesi hedeflenmiştir.

Dördüncü fıkraya ile, özellikle tarifesi düzenlemeye tabi olan ve verdiği hizmet açısından diğer piyasa katılımcılarına göre daha farklı bir yere sahip olan tarifeleri düzenlemeye tabi olan dağıtım ve iletim faaliyeti gösteren şirketlerin tabi olacağı ve lisanslarında da yer alacak asgari hükümler düzenlenmiştir. (a), (b), (d), (e), (f) ve (g) bentlerinde 4628 sayılı Kanunda yer alan hükümler muhafaza edilmiştir. (c) bendinde serbest olmayan tüketici tarifelerinin yanında son kaynak tarifelerine de yer verilmiş; (ç) bendi yeniden düzenlenerek düzenlenmiş tarife kapsamında nihai tüketicilere satış yapan lisans sahibi tüzel kişilerin söz konusu tüketicilere temin edecekleri enerjinin alımlarını yaparken özellikle basiretli bir tüccar gibi davranma kriteri getirilmiş, böylece söz konusu alımların maliyetlerinin benzer alım maliyetlerinden daha fazla olmaması hüküm altına alınmış, ayrıca mevcut düzenlemenin pratikte denetlenmesi ve uygulanması zor olan en ekonomik kaynaktan alım yapmak ve bunu kanıtlamak kriteri yerine daha esnek bir kriter getirilmiştir.

Beşinci fıkraya ile, Kurumun çalışmalarında şeffaflık ve öngörülebilirlik temin etmek üzere lisans başvurusu reddedilen tüzel kişilere bu reddin gerekçesinin tam ve açık olarak bildirilmesi hüküm altına alınmıştır.

Yedinci fıkra ile, üretim faaliyeti göstermekte olan tüzel kişilerden alınan teminatların hangi durumlarda ve koşullarda irat kaydedileceğine dair hükümler daha ayrıntılı olarak düzenlenerek bu konuda uygulamada ortaya çıkan ihtilafların önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Sekizinci fıkra ile, üretim lisansı verilmesi ve tadilinde piyasa gücünün dikkate alınacağı düzenlenmiştir.

Dokuzuncu fıkra ile, mevcut Kanunda yer alan hükme ilave yapılmış olup, “lisans iptal tarihinden önceki bir yıl içerisinde görevden ayrılmış olanlar dâhil” ibaresi eklenmiş ve mevcut hükümdeki muğlaklık giderilmiştir.

Onuncu fıkra ile, dağıtım lisansının verilme şartı düzenlenmiştir.

Onbirinci fıkra ile, lisans sahibi tüzel kişilerin Kuruma sunması gereken raporlara ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Onikinci fıkra ile, tüketicilere verilen hizmetin aksamaması açısından özel öneme sahip dağıtım lisanslarının uzatılmasına dair hususlar hüküm altına alınmıştır.

MADDE 6- Madde ile, önlisans verilmesine ilişkin esaslar lisans maddesi kapsamında değil ayrı bir madde olarak düzenlenmiştir. Önlisans süreci özellikle üretim lisanslarında uzun zaman alan inşaat öncesi döneme mahsus olmak üzere bir önlisans verilmesini öngörmektedir. Önlisans sahibi bu süre içerisinde inşaatla başlamak üzere gerekli izin ve onayları tamamlamak ve üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkını elde etmek zorundadır.

Söz konusu düzenleme ile varılmak istenen amaç bir yandan üretim lisansı almış olan şirketlerin uzunca bir süre projenin gerçekleşmesine yönelik gerçek bir çaba göstermeksizin anılan lisanslar üzerinden devir yoluyla rant sağlama çabalarının önüne geçilerek lisansların gerçek yatırımcı tarafından alınmasını temin etmek, öte yandan da önlisans almış olan şirketlere gerekli izinleri almak üzere diğer kamu kurumları nezdinde yapacakları başvurular için dikkate alınmalarını temin edecek bir belge verilmesini sağlamaktır.

Birinci fıkra ile, üretim faaliyetinde bulunmak üzere Kuruma başvuracak tüzel kişilerin öncelikle önlisans için başvurularının değerlendirileceği ve bu kapsamda tesis fiili olarak kurulmaya başlamadan önceki dönem içerisinde yerine getirilmesi gereken “mevzuattan kaynaklanan izin, onay, ruhsat ve benzeri belgeleri edinebilmesi ve üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkını elde edebilmesi” gibi yükümlülükler açısından bir süre verileceğini ve önlisansa dair başvuru usul ve esasları, kim tarafından verileceği, kim tarafından ve nasıl tadil edileceği, süreleri, önlisans sahibi tüzel kişilerin hak ve yükümlülükleri, önlisansların süre uzatımı ve sahibi tarafından önlisanstan vazgeçilmesi hâlleri, önlisansın sona ermesi veya iptali, önlisans aşamasında alınması gerekli izin, onay, ruhsat ve diğer belgeler ile önlisans bedellerinin yönetmelikle düzenleneceği hususları hüküm altına alınmıştır.

İkinci fıkra ile, önlisans esnasında gerekli işlemleri tamamlayamayan tüzel kişilere lisans verilemeyeceği düzenlenmiştir.

Üçüncü fıkra ile, önlisans süresince şirketin ortaklık yapısında değişiklikler yapılması hâlinde verilen önlisansın hükümsüz olacağı belirtilmiştir. Böylece önlisans aşamasında söz konusu önlisans alan tüzel kişilerin sadece gerekli işlemleri yapmaya konsantre olmaları ve hisse devri gibi konular ile süre kaybının önüne geçilmeye çalışılmıştır. Ayrıca hisse devrinin önüne geçilmesi özellikle önlisans aşamasının özkaynak veya kredi ile finansmanını gerekli kılmakta bu sayede lisansların mali yeterliliğe sahip kişiler tarafından alınması veya teknik ve mali fizibilitesi finans kuruluşları tarafından kontrol edilerek kredilendirilmiş projelerin ayakta kalmasının sağlanması amaçlanmıştır.

Dördüncü fıkra ile, önlisansın tabi olacağı bazı esaslar belirlenmeye çalışılmıştır. (a) bendinde faaliyet birden fazla tesiste yürütülecek ise her bir tesis için ayrı önlisans alınacağı; (b) bendinde önlisans alacak tüzel kişilerin gerekli bedelleri Kuruma ödeyecekleri ve (c) bendinde önlisans almış olan kişilerin Kurum tarafından istenen bilgi ve belgeleri görevli personele sunacakları hüküm altına alınmıştır.

Beşinci fıkra ile, önlisans süresine kısıtlama getirilmiştir.

Altıncı fıkra ile, önlisansın mücbir sebeplerden dolayı iptal edilmesi veya sona ermesine dair düzenleme yapılmıştır.

Yedinci fıkra ile, önlisansın hangi koşullarda kendiliğinden sona ereceğine dair düzenleme yapılmıştır.

Sekizinci fıkra ile, önlisans başvuruları için teminat alınacağına dair düzenleme yapılmıştır.

Dokuzuncu fıkra ile, aynı sahada farklı piyasaları (petrol, doğal gaz ve benzeri) ilgilendiren birden fazla faaliyet için verilecek lisanslara ilişkin başvurularda karışıklığa mahal vermemek için Bakanlık görüşünün alınması şartı getirilmiştir.

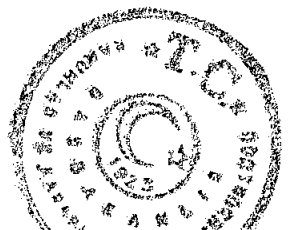
MADDE 7- Birinci fıkrada 4628 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendindeki hükümde yer alan otoprodüktör ve otoprodüktör gruplarına yer verilmemiştir. Üretimin piyasaya arzı öngörülerek ekonominin arz-talep yaklaşımı esas alınmıştır. Bu kapsamda üretim faaliyeti gösterilen her türlü işletmede üretilen elektriğin olabildiğince kısıtsız ve engelsiz olarak piyasaya arz edilmesini sağlayan bir piyasa yapısı öngörülmüştür. Değişiklikle üretim faaliyetinin özel sektör üretim şirketleri ve bir kısım kamu üretim şirketleri eliyle yapılması ilkesi benimsenmiştir.

İkinci fıkrada 4628 sayılı 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan düzenleme esas alınmış, bir üretim şirketinin bir veya daha fazla üretim tesisi olabileceği; şirketin bu tesislerin mülkiyetine sahip olabileceği, kiralayabileceği, işletme hakkını devralabileceği veya finansal kiralama yoluyla bu tesisleri edinebileceği; bu tesislerde ürettiği elektriği toptan veya perakende satabilen özel hukuk hükümlerine tabi bir tüzel kişi olduğu hüküm altına alınmıştır.

(a) bendinde üretim şirketinin lisansı kapsamında tedarik şirketleri ile serbest tüketicilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı yapabileceği ayrıca serbest tüketicilere satış için özel direkt hat tesis edebileceği; (b) bendinde Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi tarafından organize edilecek organize toptan elektrik piyasalarında elektrik enerjisi ve/veya kapasite alım-satımı yapabileceği; (c) bendinde ise tedarik etmekle yükümlendiği elektrik enerjisi ve/veya kapasiteyi temin etmek için bir takvim yılı için lisansına derç edilen yıllık ortalama elektrik enerjisi üretim miktarını geçmemek şartıyla elektrik enerjisi ve/veya kapasitesi alımı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

Üçüncü fıkra ile, lisansı kapsamındaki üretim tesisi Bakanlık tarafından yönetmelik ile belirlenecek değerler üzerinde verimi olan kojenerasyon niteliğinde olan üretim şirketlerinin sahip oldukları, finansal kiralama yoluyla edindikleri veya işletme hakkını devraldıkları tüketim tesislerinin ihtiyacını karşılamak için elektrik üretimi yapabilecekleri, bu kapsamda yapılan üretimin nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı olarak değerlendirilmeyeceği hususları düzenlenmiştir. Otoprodüktör ve otoprodüktör grup lisansları ortadan kaldırıldığı için kojenerasyon kapsamındaki üretim tesislerinin kullanımına yönelik kısıtların da ortadan kaldırılması öngörülmüştür. Böylelikle kojenerasyon faaliyetinin zarar görmesi önlenmek istenmektedir.

Dördüncü fıkra ile, verimlilik değerlendirmesine tabi tutulma öncesinde tesisin bağlanacağı sisteme bağlı olarak TEİAŞ veya ilgili dağıtım şirketinden uygun bağlantı görüşü alınması ilkesi benimsenmiştir. Böylelikle zaten sisteme bağlanması mümkün olmayan başvurular baştan elenmiş olacaktır. Kurum tarafından yapılması öngörülen mali yapı ve performans değerlendirmesi metinden çıkarılarak belirlenmiş verimlilik parametresinin üzerinde olan kişilerin TEİAŞ tarafından yapılacak ihaleye katılması öngörülmüştür. Bu ihalede, üretilen megavat başına bedel ödenmesi yerine toplam bir değerlendirme yapılması yolu benimsenmiş, böylelikle başvurular arasındaki en yüksek üretim yatırımı yapacak kişinin öne çıkması öngörülmüş ve ilgililer verimlilik ve araziyi kullanma bakımından da yarışmaya yönlendirilmiştir. Yarışmaya ve diğer hususlara ilişkin yönetmeliğin Kurum tarafından yürürlüğe konulması hüküm altına alınmıştır.

Beşinci fıkra ile, yeni oluşmakta olan bir piyasa olan elektrik piyasasında rekabetin aksak oluşmaması için piyasa payı kısıtlarının korunması yaklaşımı çerçevesinde mevcut Kanundaki piyasa payı kısıtı korunmaktadır.

Altıncı fıkra ile, Yenilenebilir Kaynaktan Elektrik Üretim Belgesi alınmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

MADDE 8- 4628 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinin birinci paragrafı esas alınarak düzenlenen birinci fıkra ile, iletim faaliyetinin lisans kapsamında tekel olarak TEİAŞ tarafından yürütüleceği öngörülmüştür. Fıkroda TEİAŞ'ın sadece iletim faaliyeti yapabileceği öngörülmüş, ayrıca istisnalar da düzenlenmiştir. Bu kapsamda iletim kayıplarını karşılamak amacıyla enerji alması, kayıpları yönetebilen taraf olması nedeniyle benimsenmiştir. Bu yaklaşım hâlihazırda dinamik bir şekilde hesap edilen iletim kayıplarının, marjinal maliyetlerinin kesin olarak belirlenmesine olumsuz etkisini de ortadan kaldırmış olacaktır. Seçilen yöntem uyarınca TEİAŞ iletim sistem kayıplarını nakdi olarak enerji almak yoluyla karşılayacaktır.

4628 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinin ikinci paragrafı esas alınarak düzenlenen ikinci fıkra ile, TEİAŞ'a gereken yatırımları planlamak ve gerçekleştirmek görevlerinin yanısıra iletim sistemini rekabet koşullarına uygun olarak işletme yükümlülüğü getirilmiştir.

Üçüncü fıkroda iletim sisteminin mülkiyetinin ve işletmesinin TEİAŞ'a ait olduğu ve iletim sisteminin sisteme bağlantı yapılan noktada başlayacağı hüküm altına alınmıştır. Üretim veya tüketim tesisinin iletim sistemine bağlantısının bir başka üretim veya tüketim tesisine ait şalt sahası üzerinden yapılmasına ilişkin özel durum ayrıca düzenlenmiştir.

4628 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinin dördüncü paragrafı esas alınarak düzenlenen dördüncü fıkra ile, TEİAŞ'ın uluslararası enterkonneksiyon görevlerine dair hükümler düzenlenmiştir.

Beşinci fıkroda 4628 sayılı Kanununun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin ikinci paragrafında yer alan düzenleme tüketim de eklenerek geçici hüküm olmaktan çıkarılmıştır. Bu şekilde iletim sisteminde ihtiyaç duyulan yatırımların gerçekleştirilmesinde ve finansmanında geçici olarak kullanılan bir metodoloji kalıcı hâle getirilmiştir.

Altıncı fıkroda daha iyi bir piyasa işletim faaliyetinin tesisi amacıyla elektrik sistemi işletimine yönelik bilgilerin toplanacağı, raporlanacağı ve yayımlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Elektrik enerjisinin güvenilir, kaliteli, sürekli, ekonomik ve çevreye uyumlu bir şekilde kullanıma sunulması için, hizmetlerin kurumsal iletişim altyapılarıyla yürütülebilir olması büyük önem arz etmektedir. Yedinci fıkra ile, elektrik iletim sisteminin işletilmesi için ihtiyaç duyulan ve koruma sinyalizasyonu ile ses ve veri iletiminde kullanılan iletişim sistemleri; enerji iletim hatları üzerinden çalışan taşıyıcı sistemler (kuran portör), telsiz sistemleri, fiber optik kablo altyapısı ve sistemlerinin de kurulabilmesi hususları hüküm altına alınmıştır.

MADDE 9- Birinci fıkranın ilk cümlesi 4628 sayılı Kanunda da yer aldığı şekilde dağıtım şirketlerinin görev tanımını yapmaktadır. İkinci cümlede özellikle sayaç hizmetlerinin de görev alanları içerisinde bulunduğu vurgulanarak hâlen yaşanmakta olan sorunlara çözüm getirilmeye çalışılmıştır. Piyasada faaliyet gösteren diğer tüzel kişilerin dağıtım şirketine 4628 sayılı Kanun ile eskiden kontrol oluşturmaksızın izin verilirken bu düzenlemede "kontrol oluşturmaksızın" ibaresi çıkarılarak ortaklığa izin verilmiştir. Fakat gerçekleştirdiği şebeke faaliyeti nedeniyle dağıtım faaliyeti gösteren diğer bir tüzel kişi dışında başka tüzel kişilere iştirak etmesine izin verilmemiştir. Özellikle elektrik sektörü dışında yer alan bazı alanlarda (örneğin elektrik hatları üzerinden iletişim ve veri taşınması türünden ortak sinerji yaratabilecek alanlar) faaliyet göstermesine yönetmelikle düzenlenmek üzere izin verilmesi mümkün kılınmıştır. Dağıtım şirketlerinin yol, bulvar, cadde ve sokak aydınlatması ve kayıpların karşılanması için gerekli elektriği satın almalarına ve bu amaçla alınan elektriğin ihtiyaç fazlası

olduğunun anlaşılması hâlinde bu elektriği satmalarına izin verilmiştir.

4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinin dördüncü paragrafı esas alınarak düzenlenen ikinci fıkra ile, dağıtım şirketlerinin kendilerine verilen görevi yerine getirirken uymaları gereken ilkeler düzenlenmiştir. Özellikle dağıtım sistemi işletiminin, üretim ve tedarik sahalarında var olan veya muhtemel rekabeti azaltacak veya önleyecek yönde yapılamayacağı hususu önem arz etmektedir.

Üçüncü fıkrada 4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinin beşinci paragrafında; dördüncü fıkrada 4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinin altıncı paragrafında; beşinci fıkrada 4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinin yedinci paragrafında yer alan hükümler muhafaza edilmiştir.

Altıncı fıkrada, 4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinin sekizinci paragrafında yer alan hüküm esas alınmış ayrıca yatırım planlarının onaylanması hususu düzenlenmiştir.

Yedinci fıkra ile, dağıtım hizmetinin sağlıklı olarak verilmesinin devamını temin etmek üzere en önemli şartlardan biri olan dağıtım yatırımlarının yapılması garanti altına alınmaya çalışılmış, onaylı yatırımların yapılmaması yaptırım gerektiren durum olarak düzenlenmiştir.

Sekizinci fıkra ile, dağıtım sisteminin sınırları ve bu sınırlar içerisinde işletme ve bakım sorumluluğu tanımlanmıştır.

Dokuzuncu fıkra ile, dağıtım şebekesinin bütünlüğünün muhafazası açısından dağıtım şebekesine başka bir üretici veya tüketiciye ait şalt sahaları üzerinden veya tüketiciye ait bir hat üzerinden girdi çıktı yapılması hâlinde söz konusu tesislerin dağıtım şebekesine dâhil edilmek üzere dağıtım şirketleri tarafından devralınması gerektiği düzenlenmiştir.

Onuncu fıkra ile, hâlen muğlaklık arz eden sayaçların mülkiyeti hususuna açıklık getirilmiştir.

Onbirinci fıkrada 4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinin dokuzuncu paragrafında yer alan düzenleme korunmakla birlikte açıklık getirmek bakımından hükmün sonunda atıfta bulunulan anlaşmanın sistem kontrol anlaşması olacağı açıklığa kavuşturulmuştur.

Onikinci fıkra ile, dağıtım şirketinin bölgesinde, genel aydınlatmadan ve bunlara ait gerekli ölçüm sistemlerinin tesis edilmesi ve işletilmesi ile ilgili sorumlulukları hüküm altına alınmıştır.

Onüçüncü fıkra ile, dağıtım şirketinin 154 kV gerilim seviyesinde dağıtım tesisi kurabileceği hususu düzenlenmiştir.

MADDE 10- Birinci fıkrada tedarik lisansı kapsamında, 4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan hükme ilave olarak toptan ve perakende satış ifadeleri eklenmiştir.

İkinci fıkra ile, tedarik şirketlerinin bölge sınırlaması olmaksızın hem toptan hem de perakende satış faaliyeti yapabileceği hüküm altına alınmış, özellikle dağıtım şirketlerince kendi bölgelerinde faaliyet göstermek üzere kurulacak tedarik şirketlerinden başka tedarik şirketlerinin kendi bölgelerinde faaliyet göstermemeleri yönünde gelecek taleplerin önüne set çekilmek istenmiştir.

Üçüncü fıkra ile, ithalat ve ihracatın birer piyasa faaliyeti olduğu düzenlenmiştir.

Dördüncü fıkra ile, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte devam etmekte olan dağıtım şirketinin perakende satış faaliyetinin 2009 tarihli Strateji Belgesi gereği her dağıtım bölgesinde görevli dağıtım şirketince kurulan tedarik şirketi tarafından yerine getirilmesi benimsenmiştir. Böylece Avrupa Birliği düzenlemelerine uyumdan kaynaklanan hukuki ayrıştırma mükellefiyeti yerine getirilmiş olacaktır.

Beşinci fıkra ile, son kaynak tedarikinin kapsamı düzenlenmiştir. Son kaynak tedarikçisinin bazı başka ülke uygulamalarına paralel olarak atanma yoluyla belirlenmesi yöntemi

benimsenmiştir. Burada pazar için rekabet kuralına dahi yer verilmemesinin arkasında son kaynak tedarikçisinin arızı durumlara yönelik, kısıtlı bir içerikte ve zaten pek de tercih edilmeyen daha çok piyasa gereği üstlenilen bir yükümlülük olarak görüldüğü değerlendirilmesi yer almaktadır.

Altıncı fıkra ile, son kaynak tedarikçisi konusundaki ikincil mevzuat ve uygulama sorunları konusunda piyasa düzenleyicisi olarak Kurum yetkilendirilmiştir.

Ex ante rekabet teorisi gereği henüz oluşmakta olan piyasalarda piyasa payı kısıtlarına yer verilmesi olumlu karşılanmaktadır. Özellikle elektrik ve benzeri şebekeli sektörler içeren piyasalarda başlangıç aşamasında kamu tekelinin özel tekele dönüşmemesi için bu tür kısıtlar işlevsel kabul edilmektedir. Bu nedenle yedinci fıkrada tedarik lisansı sahipleri için piyasa payı kısıtı öngörülmüştür. Oranın 4628 sayılı Kanunda belirlenen orana göre artırılması toptan ve perakende satış faaliyetlerinin tedarik lisansı kapsamında birleşmiş olmasından kaynaklanmaktadır.

Sekizinci fıkrada özellikle küçük ve orta ölçekli tüketicilere satış yapılmasına imkân sağlayan dönemi müteakip perakende satış alanında olabilecek rekabetin gelişmesini önleyici davranışlara karşı önlem alınması amaçlanmıştır. Beklenebileceği gibi bu alanda rekabetin ilk ortaya çıktığı zamanda bölgede o zamana kadar faaliyet gösteren ve daha önce dağıtım şirketinin bir unsuru olan tedarik şirketi önemli bir avantajla başlayacaktır. Bu avantaja ek olarak söz konusu tedarikçi ile hâlen ortak mülkiyet altında bulunduğu dağıtım şirketi arasında yeni girecek bağımsız tedarikçiler aleyhine davranışların önlenmesi rekabetin oluşması ve gelişmesi bakımından önemlidir. Bu nedenle dağıtım şirketi ile tedarik şirketi arasında tam bir ayrışım sağlamak üzere söz konusu fıkra düzenlenmiştir.

MADDE 11- Bilindiği üzere elektrik piyasa yapısı içerisinde rekabetin en kolay ve ilk olarak ortaya çıkabileceği ortamlar toptan satış piyasalarıdır ve bu piyasalar içerisinde de merkezi bir sorumlu tarafından organize edilen ve işletilen piyasalar özellikle şeffaf ve herkesçe izlenebilir bir fiyat oluşumunun ortaya çıkması açısından önemli role sahiptir. 4628 sayılı Kanun uyarınca bugüne kadar elektrik enerjisi satışına yönelik toptan piyasalar TEİAŞ bünyesinde Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi (PMUM) tarafından yürütülmektedir.

Bu şekildeki bir piyasa işletmeciliğinin mahzurları 2006 yılından bu yana geçen dönem içerisinde ortaya çıkmıştır. Bu mahzurlar arasında en önemlisi ise alternatif piyasa işletmeciliğine Kanunda yer verilmemesi ve TEİAŞ bünyesinde hâlen yürütülmekte olan piyasa işletim faaliyetinin TEİAŞ'ın diğer fonksiyonları olan sistem planlama ve inşaatı ile sistem işletim faaliyetinin gölgesinde kalması ve TEİAŞ içerisinde gerektiği öneme sahip olamamasıdır.

Bu yeni düzenleme ile piyasa işletmeciliği ayrı bir faaliyet olarak tanımlanmış ve Kurumdan lisans alınmak suretiyle yürütülecek ayrı bir elektrik piyasası faaliyeti olarak ortaya çıkmıştır.

Birinci fıkrada piyasa işletim faaliyeti tanımlanmıştır.

İkinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarda, EPIAŞ'ın Kurum tarafından kurulması, hisse yapısı ve ayrıca teşkilat yapısına ilişkin Yönetmeliğin Kurum tarafından çıkarılacağı hususları düzenlenmiştir.

Beşinci fıkra ile, TEİAŞ bünyesindeki mevcut PMUM'un rolünü üstlenmesi öngörülen Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi (EPIAŞ)'nin, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası ile Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından Kanun kapsamında işletilen piyasalar dışındaki organize toptan elektrik piyasalarını kendi görev ve faaliyet alanına giren hususlar bakımından işletebileceği düzenlenmiştir. Kurulması öngörülen EPIAŞ'ın kendi işleteceği gün öncesi piyasasının yanı sıra TEİAŞ tarafından işletilmeye devam edilecek olan dengeleme güç piyasası için gerekli olan mali uzlaştırma hizmetlerini vermeye devam edeceği hükmü getirilmiştir. Böylece hem TEİAŞ dengeleme güç piyasası işletimi faaliyeti çerçevesinde yeni bir uzlaştırma birimi kurma külfetinden kurtulacak hem de EPIAŞ hâlen TEİAŞ bünyesinde yerine getirilen olduğu ve tecrübe edindiği mali uzlaştırma hesaplamalarının yapılması işini gerçekleştirmeye

devam etme imkânı bulacaktır. Bu şekilde piyasa faaliyetleri, aksamadan TEİAŞ bünyesinden EPİAŞ'a transfer edilecek altyapı ve insan gücü ile yürütülmeye devam edecektir.

Altıncı fıkra 4628 sayılı Kanun hükmü ile aynı paralelde olup, kurulacak olan EPİAŞ'ın kendisine Kanunla verilmiş olan gün öncesi piyasası işletme ve mali uzlaştırma yapma fonksiyonunu yerine getirmesi için ihtiyaç duyduğu ve piyasa katılımcıları tarafından sağlanması gerekli olan bilgilerin EPİAŞ tarafından temin edilebilmesine imkân sağlanmıştır. Ayrıca bu bilgilerden bir kısmı katılımcılar açısından gizli tutulması gereken ticari önemi haiz olduğundan söz konusu bilgilerin EPİAŞ tarafından ne şekilde gizli tutulacağına veya paylaşılacağına dair bir düzenleme yapılarak piyasa katılımcıları nezdinde güven kazanılmasına yönelik bir düzenleme de gerekli görülmüştür.

Yedinci fıkra ile, kurulması öngörülen EPİAŞ'ın hak ve yükümlülükleri düzenlenmiştir. Böylece EPİAŞ gerek duyulması hâlinde yeni piyasaların kurulmasına dair hazırlık çalışması yapılması, Türkiye'nin komşularıyla enterkonneksiyon kapasitesinin artması ve senkron çalışma düzenine girmesi sonucu ortaya çıkabilecek ortak bir uluslararası piyasada EPİAŞ tarafından temsil edebilmesi ve EPİAŞ'ın kendi giderlerini karşılamak üzere öngörülen ve düzenlemeye tabi tarifeler arasında yer alan piyasa işletim tarifesine dair önerilerini Kuruma teklif edeceği hususları düzenlenmiştir. Ayrıca EPİAŞ'ın Kurum tarafından ihtiyaç görülmesi hâlinde elektrik piyasası dışında diğer enerji piyasalarına yönelik organize toptan piyasalar kurulmasına dair çalışmaları yapacağı ve Kurum ve/veya ilgili merciler tarafından yetkilendirilmesi hâlinde söz konusu piyasaları işleteceği hükme bağlanarak öncelikle doğal gaz piyasası olmak üzere diğer enerji piyasalarında ihtiyaç duyulan organize toptan satış faaliyetlerini yürütmesi planlanmıştır. Bu şekilde hâlihazırda var olan teknik bilgi ve deneyimin diğer enerji piyasalarında aktarılabilmesinin yanı sıra güçlü bir enerji borsasının oluşumu ve ortak pazar çalışmalarında Türkiye'nin elinin güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

Sekizinci fıkroda EPİAŞ'ın piyasa işletim lisansı kapsamı dışında yapacağı diğer enerji piyasası faaliyetlerine ve emisyon ticaretine ilişkin hususların Bakanlık görüşü alınarak Kurum tarafından belirleneceği öngörülmüştür.

Dokuzuncu fıkroda EPİAŞ tarafından işletilen piyasalarda önemli bir role sahip olması öngörülen ve dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği uyarınca belirtilen görevleri yerine getirmesi planlanan merkezi uzlaştırma kuruluşunun bu görevleri yerine getirmesi karşılığında EPİAŞ tarafından belirlenen ücretleri piyasa katılımcılarından talep edebileceği ve bu ücretin de piyasa katılımcıları tarafından ödeneceği düzenlenmiştir.

Onuncu fıkroda sermaye piyasası aracı niteliğindeki standardize edilmiş spot elektrik sözleşmelerinin ve dayanağı elektrik enerjisi ve/veya kapasitesi olan türev ürünlerin işlem gördüğü piyasaların işleticisinin İstanbul Menkul Kıymetler Borsası olduğu hükme bağlanmıştır.

Onbirinci fıkra ile özellikle sağlıklı bir türev ürünü için gereklilik olan piyasa hacmi ve dolayısı ile çok defa el değiştirme hâlinde büyük ticaret engeli oluşturan damga vergisine muafiyet getirilmiştir.

Onikinci ve onüçüncü fıkralarda, EPİAŞ'ın faaliyete başlayacağı tarihe kadar ilgili piyasa işletim faaliyetinin TEİAŞ tarafından piyasa işletim lisansı almaksızın yürütülmesine devam edileceği hususu hükme bağlanmıştır. Böylece hâlen yürütülmekte olan piyasa işletme faaliyetlerinin EPİAŞ kurulup gerekli piyasa işletim lisansını alana kadar kesintiye uğramasının önüne geçilmiş olmaktadır.

MADDE 12- Birinci ve ikinci fıkralarda yapılan düzenleme ile, öncelikle üretim şirketlerinin de ihracat yapabilmesinin önü açılmıştır. Hâlihazırda aynı zamanda piyasada tedarik faaliyetiyle uğraşabilen üretim şirketlerine ilişkin ihracat engeli kaldırılmıştır.

Üçüncü fıkra ile, sınırda yer alan illerde kurduğu üretim tesisinde ürettiği elektriği iletim veya dağıtım sistemine bağlantı tesis etmeden kuracağı özel direkt hat ile ihraç etmek isteyen tüzel kişilere, üretim lisansı almak kaydıyla Bakanlık görüşü doğrultusunda, Kurulca izin verilmesi hüküm altına alınmıştır. Bu şekilde söz konusu tesislerin kurulmasına imkân sağlanmış

ancak hem Bakanlık görüşü istenilmesi hem de lisans almaları zorunlu tutularak Türkiye elektrik sistemine karşı yükümlülüklerinin düzenlenmesi esas alınmıştır.

Dördüncü fıkra ile, izole bölge besleme yöntemi ile ithalata yalnızca gereklilik durumunda ve geçici süreli olmak üzere izin verilmesine Bakanlık görüşü ve Kurul kararı şartı aranarak izin verilmiştir.

Beşinci fıkrada ithalat ve ihracat faaliyetlerine ilişkin usul ve esasların Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesi hüküm altına alınmıştır.

MADDE 13- Özellikle Türkiye'nin talep artış oranları dikkate alındığında arz güvenliği açısından önemli ve gerekli bir düzenleme olan ve 4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendi esas alınarak düzenlenen birinci fıkrada elektriğin mümkün olduğunca üretildiği yerde tüketilmesinin sistem üzerindeki olumlu etkileri de dikkate alınacak olursa OSB'lerin bünyesinde kurulacak santrallerin önünün kesilmemesi yaklaşımı benimsenmiştir. Ancak OSB'lere sağlanan mali ve finansal ayrıcalıkların haksız rekabete yol açması endişesi varsa, söz konusu endişelerin ayrıcalıkların düzenlendiği kanunda yapılacak düzenleme ile giderilmesi uygun olacaktır.

İkinci fıkrada ile, dağıtım faaliyeti yürütme kabiliyeti veya isteğine sahip olmayan (hâlihazırda OSB'lerin çoğunluğu bu faaliyeti yürütme kabiliyetine sahip değildir) OSB'ler için dağıtım lisansı alma zorunluluğu kaldırılmış ancak söz konusu organize sanayi bölgelerinin, katılımcılarından dağıtım bedeli talep edemeyeceği, katılımcılarının serbest tüketici olmaktan kaynaklanan haklarını kullanmalarına ve elektrik piyasalarında faaliyet göstermelerine engel olamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Üçüncü fıkra 4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin üçüncü paragrafında yer alan hüküm ikinci fıkra ile yapılan düzenlemeyle uyumlaştırılmış ve ifade düzenlenmiştir.

Dördüncü fıkra 4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin üçüncü paragrafında ikinci fıkrayla yapılan değişiklikle uyumlaştırılmış ve fıkranın sonuna dağıtım lisansı almayan OSB'lerin onaylı sınırları içerisindeki dağıtım faaliyetinin ilgili dağıtım şirketi tarafından yürütülmesi hüküm altına alınarak hizmetin devamlılığı temin edilmiştir.

4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin beşinci paragrafı esas alınarak düzenlenen beşinci fıkrada devir hükmünün uygulanabilirliğinin artırılması için bir süre belirlenmesi hüküm altına alınmıştır.

4628 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin ikinci paragrafı esas alınarak düzenlenen altıncı fıkrada organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğinin, katılımcılarının elektrik ihtiyacını karşılamak amacıyla tüketim miktarına bakılmaksızın serbest tüketici sayılması hüküm altına alınmıştır.

MADDE 14- Birinci fıkranın (a) bendinde Kanuna imdat grupları eklenmiş ve ayrıca paralel çalışma ilkesi bağlantı yapmama olarak değiştirilmiştir. Böylece imdat grupları ve iletim ya da dağıtım sistemiyle bağlantı tesis etmeyen üretim tesisleri lisans alma yükümlülüğünden muaf tutularak şebekeye bağlanmayanlar yani başkalarını etkileme imkânı olmayanlara lisans muafiyeti getirilmektedir.

(b) bendinde lisanssız faaliyet gösterecek yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinin kurulu güç sınırları düzenlenmiştir.

4628 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (3) numaralı alt bendi esas alınarak düzenlenen (c) bendinde, mikrokojenerasyon tesisi kuracak kişiler lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf tutulmuştur.

İkinci fıkrada arz güvenliği ilkeleri çerçevesinde, lisanssız yürütülebilecek üretim faaliyetlerinin kapsamı ve üretim kapasitesinin artırılabilmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Üçüncü ve dördüncü fıkralarda üretim fazlası elektrik enerjisinin sisteme verilmesine dair usul ve esaslar düzenlenmiştir.

MADDE 15- Madde ile, Kurum, Bakanlık ve DSİ tarafından yapılacak denetimin usul ve esasları düzenlenmiştir.

MADDE 16- Madde ile, Kurum tarafından uygulanacak yaptırımların usul ve esasları düzenlenmiştir.

MADDE 17- Birinci fıkra ile, şimdiki kadar uygulanan tarife belirleme süreçlerindeki eksiklik ve süreç üzerinde muğlaklık yaratması nedeniyle, mevcut Kanunda yer alan hükme “Kurul, mevzuat çerçevesinde uygun bulunmadığı tarife tekliflerinin revize edilmesini ister veya gerekmesi hâlinde resen revize ederek onaylar.” ibaresi eklenerek Kurula düzenlemeye tabi şirket tarafından önerilen tarife önerilerinde resen revize yapma ve bu şekilde onaylama yetkisi verilmiştir.

4628 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin ikinci paragrafı anlaşılabilirliğin artırılması açısından iki ayrı hüküm olarak düzenlenmiştir. İkinci fıkraya eklenen “onaylanan tarifeler kapsamında belirlenen fiyat formülleri mevzuatta belirtilen koşullarda tadil edilebilir” ibaresi ile onaylanan tarifeler kapsamında yer alabilecek olan fiyat formüllerinin lisans kapsamında yer alması zorunluluğu kaldırılmış olup, böylece her yıl mutat bir lisans tadili uygulamasından kaçınılmış olmaktadır.

Dördüncü fıkra ile, tarife kapsamında hizmet alan bir gerçek veya tüzel kişinin ödemelerini aksatması hâlinde bu hizmetten mahrum kalma durumu kaçınılmaz bir zorunluluktan çıkarılıp diğer seçenekler arasında uygulanabilecek bir alternatif hâline getirilmiştir.

Beşinci fıkrada 4628 sayılı Kanunda yer alan hüküm korunmuş olup, tarife onayı gerektiren bir lisansın verilmesi ile birlikte, içinde bulunulan yıla ait tarifenin de Kurulca incelenerek onaylanacağı hükme bağlanmıştır.

Altıncı fıkranın (a) ve (b) bentlerinde 4628 sayılı Kanunda yer alan düzenlemeler korunmaktadır. (c) bendinde yapılan değişiklik ile, TETAŞ’ın ikili anlaşma ile enerji satışlarının düzenleme dışı aktivite olduğuna açıklık getirilmiştir. (d) bendi yeniden ele alınarak düzenlemeye tabii perakende satış tarifeleri, serbest olmayan tüketicilere dair perakende satış tarifesi ve son kaynak tedarikine dair perakende satış şirketlerinin bölgesel yükümlülüğü ile beraber düşünülme üzere bu kapsamda teklif edilecek ve onaylanacak perakende satış tarifeleri olarak ayırma gidilmiştir. Böylece geçiş döneminin bitmesini müteakip, perakende satış piyasasının gelişmesini teminen serbest tüketiciler için Kurul onaylı perakende satış tarifesi kaldırılırken, son kaynak tedarik yükümlülüğü kapsamında yer alan tüketicilerin en azından belli bir süre için bile olsa tedarik devamlılığının teminat altına alınması hedeflenmiştir. (e) bendinde ise kurulması öngörülen EPIAŞ tarafından yürütülecek organize toptan satış piyasalarında işlem yapacak piyasa katılımcıları tarafından bu hizmet karşılığında uygulanacak olan piyasa işletim tarifesine dair düzenleme yer almaktadır.

4628 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin birinci paragrafı esas alınarak düzenlenen yedinci fıkrada, tüketicilerin desteklenmesi amacıyla yapılacak sübvansiyonlara ilişkin hususlar hüküm altına alınmıştır.

4628 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin birinci paragrafı esas alınarak düzenlenen sekizinci fıkrada, elektrik enerjisinin kalitesizliğinden veya kesintilerinden kaynaklanan zarar ve hasarların ilgililerinden tazminine ilişkin usul ve esasların Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Dokuzuncu fıkra ile, özellikle özelleştirme sonrasında dağıtım şirketleri tarafından sıklıkla karşılaşılan ve bir maliyet arttırıcı unsur olarak sistem kullanım tarifelerine yansıtılması istenen altyapı kazı ruhsat harcı ve zemin tahrip bedellerine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Yapılan düzenleme ile esas olarak, iletim ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından zorunlu olarak yapılması gereken bu altyapı çalışmaları esnasında belediye idareleri tarafından bir gelir kalemi olarak görülmek eğiliminde olan altyapı kazı ruhsat harcının alınmaması, bu altyapı çalışmaları

esnasında meydana gelen zemin tahribatını tazmin etmek üzere de Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen birim fiyatlar esas alınarak ödeme yapılması hususu hüküm altına alınmıştır.

MADDE 18- Madde ile, TEDAŞ, EÜAŞ, bunların müessese, bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarının özelleştirilmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

MADDE 19- Madde ile, kamulaştırmaya ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

MADDE 20- Madde ile, elektrik enerjisi arz güvenliğine ilişkin alınacak tedbirler ile görev ve sorumluluklar düzenlenmiştir.

MADDE 21- Madde ile, Kanuna ilişkin yapılacak her türlü tebligata dair usul ve esaslar hüküm altına alınmıştır.

MADDE 22- Madde ile, elektrik enerjisi üretim, iletim ve dağıtım faaliyeti gösteren tüzel kişilerin, gerekli hallerde üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin işletilmesi ve bakım onarım işlerini hizmet alımı yoluyla yaptırabilmeleri ve hangi faaliyetlerin hizmet alımı yoluyla yaptırılabilceğinin Kurul tarafından belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

MADDE 23- Madde ile, uygun bağlantı görüşü verilmesine ilişkin bağlayıcı kriter olarak açıklanan beş yıl için kısa vadeli ve takip eden on yıl için uzun vadeli olmak üzere sistemlerine bağlanabilecek bölgesel üretim tesisi kapasitelerinin hazırlanması şartı getirilmiştir. Bu düzenleme ile yapılan çalışmaların (kapasite projeksiyonu ve açıklanan bölgesel üretim tesisi bağlantı kapasiteleri) birbiri ile tutarlı ve genel olarak anlamlı olması amaçlanmıştır. Ayrıca Kurum ve/veya Bakanlık tarafından talep edilmesi hâlinde TEİAŞ ve dağıtım şirketlerinin belirledikleri kapasiteleri ve bağlantı noktalarının sayısını sistem koşullarını dikkate alarak artıracığı hükme bağlanarak arz güvenliği ve piyasada rekabetin geliştirilmesi için gereklilik olduğunda söz konusu limitlerin arttırılabileceği hususu düzenlenmiştir.

MADDE 24- Madde ile, 4628 sayılı Kanununun geçici 14 üncü maddesinde yer alan hüküm esas alınarak rölekasyona ilişkin düzenleme yapılmıştır.

MADDE 25- Madde ile, 4628 sayılı Kanununun geçici 14 üncü maddesinde yer alan hüküm esas alınarak vergi ve harçlara ilişkin düzenleme yapılmıştır.

MADDE 26- Madde ile, EÜAŞ'ın hak ve yükümlülüklerine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

MADDE 27- Madde ile, TETAŞ'ın hak ve yükümlülüklerine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

MADDE 28- 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 128 inci maddesi ile 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanununun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa istinaden yapılmış ve yapılacak su kullanım hakkı anlaşmalarında DSİ tarafından tesislere harcanan meblağın TEFE/ÜFE ile güncellenmesi yönünde kanuni düzenleme yapılmış ancak, TEFE/ÜFE ile yapılan güncellenmenin başlangıç tarihi belirlenmemiştir. Madde ile, bu hususa açıklık kazandırılmak suretiyle su kullanım hakkı anlaşmalarına dair kanun boşluğunun giderilmesi sağlanmıştır.

MADDE 29- Madde ile, yürürlükten kaldırılan hükümler düzenlenmiştir.

MADDE 30- Madde ile, 4628 sayılı Kanuna yapılan atıfların Kanuna yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- Madde ile, geçiş dönemi 31/12/2015 tarihinde kadar uzatılmış ve geçiş dönemi süresince yapılacak uygulamalar düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2- Madde ile, 4628 sayılı Kanunun geçici 11 inci maddesinde yer alan hüküm esas alınarak yap-işlet-devret sözleşmelerine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 3- Madde ile, elektrik dağıtım ve üretim özelleştirilmeleri sürecinin devam ettiği dikkate alınarak, vergi muafiyetinin bu sürecin sonuna kadar devam etmesi amaçlanmış olup elektrik dağıtım şirketleri ile elektrik üretim tesis ve/veya şirketlerinin özelleştirilmesi çalışmaları kapsamında 31/12/2023 tarihine kadar yapılacak devir, birleşme, bölünme, kısmî bölünme işlemleriyle ilgili olarak ortaya çıkan kazançlar kurumlar vergisinden müstesna tutulmuştur.

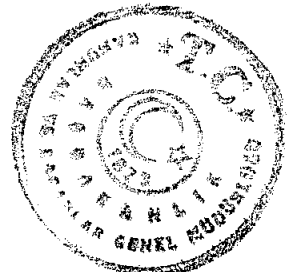
GEÇİCİ MADDE 4- Madde ile, ilk defa işletmeye girecek üretim lisansı sahibi tüzel kişilere sağlanacak teşvikler 31/12/2015 tarihine kadar uzatılmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 5- Madde ile, 4628 sayılı Kanunun geçici 15 inci maddesinde yer alan hüküm esas alınarak Elektrik Enerjisi Fonuna ilişkin düzenleme yapılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 6- Madde ile, genel aydınlatmaya ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 7- Madde ile, üretim lisansı kısmında yapılan değişikliğin uzantıları düzenlenmiştir. Elektrik piyasası reformunda otoprodüktör yaklaşımı Dünya uygulamasında olmamakla birlikte ülkemizde de serbestleşme sürecinin bir adımı olarak belli bir dönemde uygulanmış ve dönem dönem olumlu ve olumsuz sonuçları yaşanmıştır. Üretim kapasitesine katkıyı artırması bakımından olumlu bulunan otoprodüktörler satış limiti, satışlarının niteliği, satışlarına uygulanacak vergi ve benzeri yükümlülüklerin tespiti gibi diğer unsurlar bakımından her iki yaklaşımı destekler argümanlara sahiptir. Ancak piyasada üretim segmentinin yeni yapısı gereği üretimin satışa arz edilmesi ve teknik gereklilik oluşmadıkça üretim segmentinin bölünmemesi piyasa yapısının bir gereği olarak görülmektedir. Bu kapsamda teknik özellikleri nedeniyle kojenerasyon uygulamalarına Kanunda yer verilmiş, ancak hukuksal bir kategori olarak otoprodüktörlerin kaldırılması yoluna gidilmiştir. Bu tercihin sonucu olarak mevcut otoprodüktörlerin önceki mevzuattan kaynaklanan haklarının korunarak üretim lisansı alacakları öngörülmüştür.

GEÇİCİ MADDE 8- Özelleştirme işlemleri devam eden ve EÜAŞ tarafından işletilmekte olan üretim tesislerinin emisyon izni alabilmeleri için gerekli yatırımlar henüz tamamlanmamıştır. Dolayısıyla emisyon izinlerinin öngörülen sürede alınması mümkün görülmediğinden, söz konusu termik santrallerin özelleştirilmesi sürecinin zorlaştırılmaması ve olumsuz etkilenmemeleri, çevresel sorunların ortadan kaldırılamaması riskinin bertaraf edilmesi, ayrıca tesisleri devralan kişi veya kuruluşların yeni ve ikame yatırımları planlayabilmeleri ve yapabilmeleri amacıyla madde düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 9- Madde ile, mevcut lisans verilmesi uygulamasından önlisans ve sonrasında lisans uygulamasına geçişin hâlihazırda lisans sahibi olanlar için ne şekilde gerçekleştirileceği düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 10- Madde ile, sonuçlanmamış lisans başvurularının önlisansa dönüştürüleceği düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 11- 4628 sayılı Kanunda piyasa faaliyeti olarak öngörülen toptan satış faaliyeti için toptan satış lisansı, perakende satış faaliyeti için perakende satış lisansı öngörülmektedir. Madde ile, her iki faaliyetin tedarik lisansı altında yürütülebilmesi mümkün olduğundan mevcut lisans sahiplerine de tedarik lisansı verilmesi ve bu işlemten dolayı ilgililerinin bir mali yükümlülük üstlenmemesi amaçlanmıştır.

GEÇİCİ MADDE 12- Madde ile, 31/12/2012 tarihine kadar ayrı tedarik şirketi kurmak zorunda olan dağıtım şirketlerinin, bu tarihe kadar bölgelerinde yer alan serbest olmayan tüketicilere düzenlenmiş tarife üzerinden satış yapmakla ve son kaynak tedarikçisi sorumluluğunu üstlenerek buna ilişkin görevleri yerine getireceği hükme bağlanmıştır.

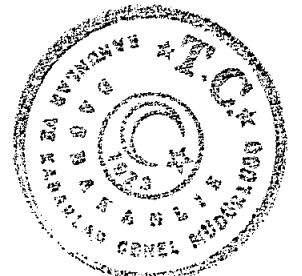
GEÇİCİ MADDE 13- Madde ile, kamu alım taahhüdünün ve söz konusu taahhütler için Hazine yatırım garantisi sağlanmasının kısıtlanmasına yönelik hususlar düzenlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 14- Madde ile, arz güvenliğimize katkı yapılmasını teminen, üretim lisansı olarak belirli bir aşamaya gelmiş ancak lisansı çeşitli sebeplerle iptal edilmiş tesislerin ekonomimize kazandırılmasına yönelik olarak düzenleme yapılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 15- Madde ile, 4628 sayılı Kanun ile öngörülen hukuki ayrıştırma süresi korunmuştur.

MADDE 31- Yürürlük maddesidir.

MADDE 32- Yürütme maddesidir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 479

Yürütme

MADDE 32-(1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

2. ek

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ARINÇ Başbakan Yardımcısı	 A. BABACAN Başbakan Yardımcısı	 B. ATALAY Başbakan Yardımcısı	 B. BOZDAĞ Başbakan Yardımcısı
 S. ERGİN Adalet Bakanı	 F. ŞAHİN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 E. BAĞIŞ Avrupa Birliği Bakanı	 N. ERGÜN Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
 F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 E. BAYRAKTAR Çevre ve Şehircilik Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. Z. ÇAĞLAYAN Ekonomi Bakanı
 T. YILDIZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 S. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	 M. M. EKER Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	 N. YAZICI Gümrük ve Ticaret Bakanı
 İ. N. ŞAHİN İçişleri Bakanı	 C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 Ö. DİNÇER Millî Eğitim Bakanı	 İ. YILMAZ Millî Savunma Bakanı	 V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı